

I
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Όνομα: **Κωνσταντίνος**
Επώνυμο: **Τσουρής**
Όνομα πατρός: **Ελευθέριος**
Όνομα μητρός: **Βιελμίνη**
Τόπος γέννησης: **Καβάλα**
Ημερομηνία γέννησης: **24 Αυγούστου 1952**

Αποφοίτησα από το εξατάξιο Γυμνάσιο Αρρένων Καβάλας το 1970.

Σπούδασα στη Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Ιστορικό και Αρχαιολογικό, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών από το 1970 μέχρι το 1974. **Πτυχίο** έλαβα το 1976.

Διδακτορική διατριβή εκπόνησα στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης υπό την επίβλεψη του καθηγητού Παναγιώτη Βοκοτόπουλου. Την εξεταστική επιτροπή αποτέλεσαν οι καθηγητές Παναγιώτης Βοκοτόπουλος, Χαράλαμπος Μπούρας, Γεώργιος Γούναρης, Γεώργιος Βελένης και η επίκουρος καθηγήτρια Άννα Τσιτουρίδου. Βαθμός “ΑΡΙΣΤΑ”. Αναγορεύθηκα διδάκτορας την 30η Ιουνίου 1988.

Από 01-01-1994 μέχρι 31-12-1995 έλαβα **εκπαιδευτική άδεια** από το ΥΠΠΟ και παρακολούθησα μεταπτυχιακά σεμινάρια του καθηγητή Παναγιώτη Βοκοτόπουλου στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου.

Από 01-03-2010 μέχρι 24-06-2010 έλαβα **εκπαιδευτική άδεια** από το ΔΠΘ και εργάστηκα σε βιβλιοθήκες της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

Από 01-10-2014 μέχρι 31-03-2015 έλαβα **επιστημονική άδεια** από το ΔΠΘ και εργάστηκα σε βιβλιοθήκες της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

Υπηρέτησα τη **στρατιωτική θητεία** μου (28 μήνες) από 29-11-1974 μέχρι 29-03-1977 (από 29-11-1976 μέχρι 29-03-1977 κληρωτός παρατεταμένης θητείας).

Είμαι νομφευμένος (7 Μαρτίου 1981) με την Ευαγγελία Παπαθεοφάνους (τόρα επίτιμη Έφορο Αρχαιοτήτων του ΥΠΠΟ) και **έχω τρία παιδιά**, τον Ελευθέριο-Φωτεινό (γεν. 27-04-83), την Αντιγόνη-Βιελμίνη (γεν. 05-03-86) και τον Αλέξανδρο (γεν. 06-03-89).

Κοινωνική δραστηριότητα:

Το 1983 εξελέγην μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων και υπηρέτησα ως Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου τη διετία 1983-1984.

Έχω καταθέσει ως **μάρτυς υπέρ των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου** σε όλες τις αστικές και ποινικές δίκες μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της **μονής Βατοπεδίου** για την κυριότητα περίπου 45.000στρ της λιμνοθάλασσας

Βιστονίδας και περίπου 27.000στρ παροχθίων εκτάσεων από το Νοέμβριο του 2003 μέχρι σήμερα (α΄ δίκη: Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης, 2004, τρέχουσα δίκη: Α΄ Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων Αθηνών, έναρξη τον Μάρτιο του 2015). **Ορίστηκα** με τα έγγραφα του τότε ΥΠΠΟ: ΥΠΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Β1/ Φ35/ 102797/ 4341/ 02-11-2010, ΥΠΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Β1/ Φ35/ 7454/ 366/ 26-01-2011 και ΥΠΑΙΘΠΑ /ΓΔΑΠΚ /ΔΒΜΑ /ΤΑΧΜΑΕ /28607 /13149 / 989 / 493 / 1-3-2013 προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

Η πρωτόδικη απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης (δίκη Νοεμβρίου 2003), η οποία δικαιώνει τις περισσότερες θέσεις του Ελληνικού Δημοσίου, έχει εφεσιβληθεί και εκκρεμεί η έκδοση απόφασης. Οι αποφάσεις 3259/2015 και 3260/2015 του Εφετείου Αθηνών (αφορούν στη λιμνοθάλασσα) δικαιώνουν ως επί το πολύ τις θέσεις του Ελληνικού Δημοσίου.

Είμαι **εθελοντής αιμοδότης** από το 1970 μέχρι σήμερα.

Εργάστηκα:

1. Ως επιστημονικός βοηθός στη 12^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (Καβάλα) από 12-04-1977 μέχρι 26-05-1979.
2. Ως αρχαιολόγος του Κλάδου ΠΕ2 του Υπουργείου Πολιτισμού από 09-05-1979 μέχρι 06-12-2004 (**εισαγωγικός διαγωνισμός** Φεβρουαρίου 1979):
  - α. στην 8^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (Ιωάννινα) από 28-11-1979 μέχρι 30-05-1983 και
  - β. στη 12^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (Καβάλα) από 31-05-1983 μέχρι 06-12-2004.
3. Με σύμβαση του Ν. 407/ δίδαξα το μάθημα της «Βυζαντινής Αρχαιολογίας» στο Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2003-2004.
4. Ως αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, από 06-12-2004 έως σήμερα.

Καθήκοντα προϊσταμένου άσκησα:

- α. από τον Οκτώβριο του 1982 έως 30-04-1983 στην 8^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (Ιωάννινα) και
- β. από 07-07-1997 μέχρι 05-08-2002 στην 12^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (Καβάλα).

II ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

A. ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

1. Ο κεραμοπλαστικός διάκοσμος των υστεροβυζαντινών μνημείων της βορειοδυτικής Ελλάδος, Διδακτορική Διατριβή, Καβάλα, 1988.
2. Το φρούριο του Πυθίου και το έργο της αποκαταστάσεώς του. Προκαταρκτική ανακοίνωση, Καβάλα 2002. Σε συνεργασία με τον Α. Μπρίκα.
3. Η οχύρωση του Διδυμοτείχου, Καβάλα 2015 (ηλεκτρονική έκδοση).

B. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ

4. Η ναοδομία στην ανατολική Μακεδονία και τη δυτική Θράκη από τον 7^ο μέχρι τον 15^ο αιώνα, στο: Ακαδημία Αθηνών, Κέντρο Έρευνας της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Τέχνης, Ευρετήριο Βυζαντινών Τοιχογραφιών Ελλάδος, υπό τη διεύθυνση του ακαδημαϊκού ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Α. ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΥ. Ε. Παπαθεοφάνους-Τσουρή, Ανατολική Μακεδονία και Δυτική Θράκη. Υπό την αιγίδα της Διεθνούς Ένωσης Ακαδημιών, υπό έκδοσιν.
5. Διάγραμμα ιστορίας της ανατολικής Μακεδονίας και της δυτικής Θράκης από τον 7^ο μέχρι τον 15^ο αιώνα, στο: Ακαδημία Αθηνών, Κέντρο Έρευνας της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Τέχνης, Ευρετήριο Βυζαντινών Τοιχογραφιών Ελλάδος, υπό τη διεύθυνση του ακαδημαϊκού ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Α. ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΥ. Ε. Παπαθεοφάνους-Τσουρή, Ανατολική Μακεδονία και Δυτική Θράκη. Υπό την αιγίδα της Διεθνούς Ένωσης Ακαδημιών, υπό έκδοσιν.
6. Ο κεραμοπλαστικός διάκοσμος της Βλαχέρνας, στο: Β. Παπαδοπούλου (επιμ.), Η Βλαχέρνα της Άρτας, Άρτα 2015, σ. 66-73.

Γ. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΜΕΛΕΤΩΝ, ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ, ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΩΝ, ΛΗΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Γ1. ΜΕΛΕΤΕΣ.

7. Άμβωνας από την Τραϊανούπολη, ΑΔ 32 Α' (1977), Αθήναι 1982, σ. 234-251.
8. Γιαννιώτικη κεραμεική του τέλους του 18^{ου} αιώνα, Ηπειρωτικά Χρονικά 24 (1982), σ. 267-281.
9. Η βυζαντινή οχύρωση των Ιωαννίνων, Ηπειρωτικά Χρονικά 25 (1983), σ. 133-157.
10. Έκθεση ανασκαφικής έρευνας στο Διδυμότειχο, ΑΑΑ XX (1987), Αθήνα 1991, σ.43-65.
11. Σωστική ανασκαφή στο οικόπεδο της οδού Ί. Δραγούμη 21 στις Σέρρες, Μακεδονικά ΚΗ' (1992), σ. 325-354. Σε συνεργασία με την Α. Στρατή.
12. Τα κινητά ευρήματα της ανασκαφής δύο βυζαντινών σπιτιών στην Άρτα και το Διδυμότειχο. Πρώτη προσέγγιση, Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο "Το Δεσποτάτο της Ηπείρου", Άρτα, 27-31 Μαΐου 1990, Πρακτικά, Άρτα, 1992, σ. 495-504.
13. Late Byzantine Ceramics from Arta: some Examples, Atti del Seminario "La ceramica nel mondo bizantino tra XI e XV secolo e i suoi rapporti con l' Italia",

- Certosa di Pontignano (Siena), 11-13 marzo 1991, Firenze 1993, σ. 241-261. Σε συνεργασία με την Β. Παπαδοπούλου.
14. Νέα ευρήματα από το Διδυμότειχο, AAA XXII (1989), Αθήνα 1995, σ. 89-110.
  15. Glazed Bowls in the Late Byzantine Churches of North-Western Greece, *Archeologia Medievale*, XXIII (1996), σ. 603-624.
  16. Παλαιολόγιο “μονύδριο” στο κάστρο Διδυμοτείχου, ΑΔ 44-46 (1987-1991) Α΄, Αθήνα 1996, σ. 163-178. Σε συνεργασία με την Ε. Παπαθεοφάνους – Τσουρή.
  17. Δύο βυζαντινές εκκλησίες στη Μεσσηνία, ΑΔ 47-48 (1992-1993) Α΄, Αθήνα 1997, σ. 269-292. Σε συνεργασία με την Α. Καββαδία – Σπονδύλη.
  18. A Bowl Embedded in the Wall of the Chapel of the Hagioi Anargyroi in Vatopedi Monastery, *Balkan Studies* 39,1 (1998), σ. 5-14.
  19. Η Μονή του Αγίου Ιωάννου Προδρόμου Καρέα, *Κληρονομία* 30 (1998), Θεσσαλονίκη 1999, σ. 261-309.
  20. Σωστική ανασκαφή στην “Αγία Ειρήνη” Λιμένος Θάσου, AAA XXIX-XXXI (1996-1998), Αθήνα 2000, σ. 57-66.
  21. Νεότερες ενεπίγραφες πλάκες αγίας τράπεζας από τον Έβρο, ΑΔ 51-52 (1996-1997) Α΄, Αθήνα 2000, σ. 257-268. Σε συνεργασία με τον Α. Μπρίκα.
  22. Το κάστρο στο Παλιό Πυλί και ο όσιος Χριστόδουλος ο Λατρινός, Α΄ Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Ιστορία-Τέχνη-Αρχαιολογία της Κω», Κως, 2-4 Μαΐου 1997, Αθήνα 2001, σ. 365-378.
  23. Παρατηρήσεις στη χρονολόγηση της οχυρώσεως της Δράμας, Γ΄ Επιστημονική Συνάντηση “Η Δράμα και η περιοχή της. Ιστορία και Πολιτισμός”, Δράμα 22-24 Μαΐου 1998, Δράμα 2002, σ. 113-118.
  24. Νεάπολις-Χριστούπολις-Καβάλα. Διορθώσεις-προσθήκες-παρατηρήσεις στην οχύρωση και την ύδρευση, ΑΔ 53 (1998), Μελέτες, Αθήνα 2002, σ. 387-454.
  25. Σπαράγματα παλαιολογείων τοιχογραφιών από ναΐσκο του Διδυμοτείχου, Λαμπιδών, Αφιέρωμα στη μνήμη της Ντούλας Μουρίκη, τ. 2, Αθήνα 2003, σ. 869-880. Σε συνεργασία με την Ε. Παπαθεοφάνους-Τσουρή.
  26. Τέσσερις μεταβυζαντινές εκκλησίες του Βορείου Έβρου, *Κληρονομία* 35 (2003), σ. 211-241. Σε συνεργασία με τον Α. Μπρίκα.
  27. Η ύδρευση του οικισμού των Φερών κατά την Τουρκοκρατία, 3^ο Διεθνές Συμπόσιο Θρακικών Σπουδών, «Μεταβυζαντινή Θράκη (ΙΕ΄-ΙΘ΄ αι.), Κομοτηνή, 25-30 Μαΐου 1998, Πρακτικά, Κομοτηνή 2005, σ. 549-569. Σε συνεργασία με τον Δ. Κουντουράκη.
  28. Οχυρώσεις στις παρυφές της ευρύτερης πεδιάδας των Φιλιππων, Δ΄ Επιστημονική συνάντηση «Η Δράμα και η περιοχή της. Ιστορία και πολιτισμός», Δράμα, 16-19 Μαΐου 2002, Δράμα 2006, σ. 117-136. Σε συνεργασία με τους Στ. Δαδάκη και Μ. Λυχούνα.
  29. Βυζαντινές οχυρώσεις στον Έβρο. Ι. Μεσημβρία – Ποταμός – Άβας – Τραϊανούπολις – Φέρες, *Βυζαντινά* 26 (2006), σ. 153-209. Σε συνεργασία με τον Α. Μπρίκα.
  30. Υστεροβυζαντινός ναός στην Τραϊανούπολη, ΔΧΑΕ ΚΗ΄ (2007), σ. 67-74.
  31. Οι τοιχοποιίες των βυζαντινών μνημείων της Θράκης 4^ο^ς-15^ο^ς αιώνας, Ν. Μπάρκας (επιμ.), Πρακτικά 1^ο^ο Εθνικού Συνεδρίου «Ιστορία των δομικών κατασκευών», Ξάνθη, 29 Νοεμβρίου – 1 Δεκεμβρίου 2007, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΔΠΘ, Ψηφιακή έκδοση 06/2009.
  32. Η αμυντική οργάνωση των Θρακικών και Μακεδονικών ακτών από τον 9^ο μέχρι τον 15^ο αιώνα, στο: Π. Δαμούλος (επιμ.), Συνέδριο «Η Οχυρωματική Αρχιτεκτονική στο Αιγαίο και ο Μεσαιωνικός Οικισμός Αναβάτου Χίου», Χίος, 26-28 Σεπτεμβρίου 2008, Πρακτικά, Χίος 2012, σ. 561-588.

33. Οχυρωματικά έργα επί ανανεωσίμων πηγών υδάτων (9^{ος}-15^{ος} αιώνα), Βυζαντινά Σύμμεικτα 22 (2012), σ. 293-339.
34. Η χρονολόγηση της Παλαιάς Μητροπόλεως Σερρών, στο: Β. Κατσαρός – Α. Τούρτα (επιστημ. επιμ.), Αφιέρωμα στον Ακαδημαϊκό Παναγιώτη Λ. Βοκοτόπουλο, Αθήνα 2015, σ. 95-104.
35. Βυζαντινές επεμβάσεις στην οχύρωση της Σπάρτης, στο: 25^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Πρακτικά Συνεδρίου «Οχυρωματική αρχιτεκτονική στην Πελοπόννησο (5^{ος} – 15^{ος} αιώνας)», Αρχαία Κόρινθος, 2007, υπό έκδοσιν.
36. Δημόσια υδραγωγεία στη βυζαντινή περιφέρεια (9^{ος}-15^{ος} αιώνας), στον τόμο προς τιμήν του καθηγητή Χ. Μπούρα, υπό έκδοσιν.

Γ2. ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ – ΛΗΜΜΑΤΑ. ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ.

37. Τα υδραγωγεία και ο νερόμυλος των Φερών Έβρου, Θρακικά Χρονικά 34 (1978), σ. 110 – 114.
38. Η εκκλησία της Συνάξεως των Ταξιαρχών στο Ακρινό Κάτω Νευροκοπίου, Δραμινά Χρονικά 1980, σ. 193-198.
39. Θεοτόκος τείχος απροσμάχητον, ΑΑΑ XIV (1982), Αθήναι 1982, σ. 272-275.
40. Περί του Οσίου Δανιήλ του Θασίου, Θασιακά 6 (1989), σ. 45-56.
41. Βιβλία για την πόλη. Κυριάκου Α. Λυκουρίνου: “Καβάλα 1391-1967” Βιβλιογραφικός οδηγός για τη νεότερη και σύγχρονη Ιστορία της πόλης και της περιοχής, ΠεριΩδικό της πόλης 15 (Καβάλα, Φεβρουάριος 1999), σ. 66-68. Βιβλιογραφικό σημείωμα. Σε συνεργασία με Α. Πεδιαδιτάκη.
42. Βιβλία για την πόλη. Αιμιλίας Στεφανίδου: “Η πόλη – λιμάνι της Καβάλας κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Πολεοδομική διερεύνηση (1391 – 1912)”, ΠεριΩδικό της πόλης, 17 (Καβάλα, Απρίλιος 1999), σ. 96-99. Βιβλιογραφικό σημείωμα. Σε συνεργασία με Α. Πεδιαδιτάκη.

ΛΗΜΜΑΤΑ.

43. Κατάλογος εκθέσεως “Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Τέχνη”, Αθήνα. Παλιό Πανεπιστήμιο 26/7/1985 – 6/1/1986, Αθήνα, 1986, αρ. 303–304, σ. 305.
44. Κατάλογος εκθέσεως “Βυζαντινά εφυαλωμένα κεραμικά. Η τέχνη των εγχαράκτων”, Θεσσαλονίκη. Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, Οκτώβριος 1999, Αθήνα, 1999, αρ. 271, σ. 232, αρ. 277–278, σ. 235–236.
45. Καθημερινή ζωή στο Βυζάντιο, Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος 2001 – Ιανουάριος 2002, Αθήνα 2002, σ. 335–336 αρ. 375.
46. Τα μοναστήρια του Στρυμόνα και της Ροδόπης, (σε συνεργασία με Ν. Ζήκο και Κ. Παυλικιάνοφ, Άγιον Όρος 2008, 53 λήμματα, Στρυμόνας: 1.7–8, 3.1–5, 4.3–14, 16–29, Ροδόπη: 1.1–5, 3.6–10, 4, 5, 1–9.
47. Δυτική Θράκη και ανατολική Μακεδονία, στο: Ν. Γκιολές – Γ. Πάλλης (εκδ.), Άτλας των Χριστιανικών Μνημείων του Αιγαίου. Από την Παλαιοχριστιανική Περίοδο μέχρι την άλωση της Κωνσταντινούπολης [Έκδοση Γενικής Γραμματείας Αιγαίου & Νησιωτικής Πολιτικής], Αθήνα 2014, λήμματα, Θράκη: αρ. 1–28, σ. 81–93, Μακεδονία: αρ. 29–65, σ. 99–114 και Τα Νησιά: αρ. 563, 565, σ. 313–316.

Γ3. ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ - ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ, ΣΥΜΠΟΣΙΑ, ΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΧΩΡΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ

48. Η ύδρευση στις βυζαντινές πόλεις, Ζ΄- ΙΕ΄αι.: Τα μνημεία και οι πηγές, 17^ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Αθήνα, 23, 24 και 25 Μαΐου 1997, Πρόγραμμα και Περιλήψεις Ανακοινώσεων, Αθήνα, 1997, σ. 75-76. Εισήγηση σε συνεργασία με τον Τ. Κόλλια.
49. 12^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Το έργο του ΥΠΠΟ στον τομέα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς 1 (1997), Αθήνα 1998, σ. 181-182.
50. 12^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Το έργο του ΥΠΠΟ στον τομέα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2 (1998), Αθήνα 1999, σ. 209-210.
51. Παλαιοχριστιανικά και βυζαντινά οχυρωματικά έργα χωρίς οικιστικό προορισμό, 19^ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Αθήνα, 7, 8 και 9 Μαΐου 1999, Πρόγραμμα και Περιλήψεις Ανακοινώσεων, Αθήνα, 1999, σ. 109-110. Εισήγηση.
52. Η οχύρωση του Διδυμοτείχου, 19^ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Αθήνα, 7, 8 και 9 Μαΐου 1999, Πρόγραμμα και Περιλήψεις Ανακοινώσεων, Αθήνα, 1999, σ. 82-83. Σε συνεργασία με Α. Μπρίκα.
53. 12^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Το έργο του ΥΠΠΟ στον τομέα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς 3 (1999), Αθήνα 2000, σ. 232-233.
54. Το τζαμί του Μεχμέτ Α΄ και το Διδυμότειχο, Δημερίδα «Παθολογία και επεμβάσεις αποκατάστασης σε μνημειακές κατασκευές με ξύλο», Διδυμότειχο, 9-12 Ιουνίου 2000, Πρόγραμμα και Περιλήψεις Ανακοινώσεων, Καβάλα 2000, σ. 16-17.
55. Υστερορρωμαϊκά και βυζαντινά οχυρωματικά έργα στην ανατολική Μακεδονία και τη δυτική Θράκη, Ώρες Βυζαντίου. Έργα και ημέρες στο Βυζάντιο, Αρχαιολογική συνάντηση «Τα κάστρα της Ελλάδος», Θεσσαλονίκη 14-16 Δεκεμβρίου 2001. Σε συνεργασία με τους Στ. Δαδάκη, Σ. Δουκατά, Ν. Ζήκο, Μ. Λυχούνα, Α. Μπακιρτζή και Α. Μπρίκα.
56. Ανασκαφή στον Κορύλοβο Δράμας. Προκαταρκτική ανακοίνωση. Δ΄ Επιστημονική συνάντηση «Η Δράμα και η περιοχή της. Ιστορία και πολιτισμός», Δράμα, 16-19 Μαΐου 2002, Περιλήψεις ανακοινώσεων, Δράμα 2002, σ. 32. Σε συνεργασία με την Ε. Παπαθεοφάνους-Τσουρή.

Γ4. ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.

57. ΑΔ 35 (1980) Β΄ 1, σ. 329. Κάστρο Ιωαννίνων, Οικόπεδο Εμμανουηλίδη-Χρηστίδη-Τζώρτζη-Κωσταδήμα.
58. ΑΔ 37 (1982) Β΄ 2, σ. 269, 276. Πετροβίτσα. Άρτα.
59. ΑΔ 39 (1984) Β΄, σ. 284. Σέρρες, Οικόπεδο Ζ. Χατζηλέρη (πρώην Γ. Φιτσιώρη). Σε συνεργασία με την Α. Στρατή.
60. ΑΔ 40 (1985) Β΄, σ. 287. Κάστρο Διδυμοτείχου.
61. ΑΔ 41 (1986) Β΄, σ. 175-176 (συνεργασία με την Χ. Κουκούλη-Χρυσανθάκη), σ. 192-194. Καβάλα, Οδός Κουντουριώτου. Διδυμότειχο, Δημοτικό Αλσύλλιο, Πύλη (;) Αγίας Αικατερίνης, Ανασκαφή βυζαντινού οικισμού.
62. ΑΔ 42 (1987) Β΄ 2, σ. 469-470. Διδυμότειχο, Κάστρο (ανασκαφή βυζαντινού κτιρίου στο δημοτικό αλσύλλιο), Ανασκαφή βυζαντινού οικισμού.

63. ΑΔ 43 (1988) Β' 2, σ. 440, 444-445. Διδυμότειχο, Τέμενος Βαγιαζήτ. Καβάλα, Μεσαιωνική οχύρωση.
64. ΑΔ 44 (1989) Β' 2, σ. 388-390, 392-395. Διδυμότειχο, Βυζαντινός οικισμός στο κάστρο, Ταφικό μνημείο «Πυρωστία». Μάκρη. Φέρες, Μονή Κοσμοσώτειρας. Διδυμότειχο, Κάστρο.
65. ΑΔ 45 (1990) Β' 2, σ. 383-384, 388-391. Κάστρο Διδυμοτείχου, Βυζαντινό τείχος. Φέρες, Μονή Κοσμοσώτειρας. Διδυμότειχο, Κάστρο.
66. ΑΔ 46 (1991) Β' 2, σ. 348-349, 352-353, 358. Κομοτηνή, Βυζαντινό τείχος. Διδυμότειχο, Κάστρο. Λιμένας, Αγία Ειρήνη. Διδυμότειχο, Κάστρο.
67. ΑΔ 47 (1992) Β' 2, σ. 503, 506, 514-515. Παράδεισος Νέστου (Αρχαία Τόπειρος), Παλαιοχριστιανικό-βυζαντινό τείχος. Κομοτηνή, παλαιοχριστιανικό τείχος. Διδυμότειχο, Βυζαντινό Κάστρο (αναστήλωση βυζαντινού τείχους).
68. ΑΔ 51 (1996) Β' 2, σ. 580-582. Φέρες, Μονή Κοσμοσώτειρας (βυζαντινό (;) κτίριο). Διδυμότειχο, Κάστρο. Πύθιο, Κάστρο. Καταγραφές-Εντοπισμοί αρχαιοτήτων, Νομός Έβρου.
69. ΑΔ Χρονικά 1997, υπό έκδοση. Εισαγωγικό κείμενο. Διδυμότειχο, Κάστρο. Φέρες, Μονή Κοσμοσώτειρας. Πύθιο, Κάστρο. Καταγραφές, Νομός Ξάνθης, Νομός Ροδόπης, Νομός Έβρου. Άλλες εκπαιδευτικές και εκλαϊκευτικές δραστηριότητες.
70. ΑΔ Χρονικά 1998, υπό έκδοση. Εν μέρει σε συνεργασία με τους Δ. Κουντουράκη και Α. Μπρίκα. Φέρες, Κοσμοσώτειρα. Διδυμότειχο, Κάστρο. Πύθιο, Κάστρο. Διαμορφώσεις, Φίλιπποι. Αναστασιούπολη, Μακρό τείχος-υδραγωγείο. Σέρρες, Έκθεση γλυπτών Παλαιάς Μητροπόλεως. Κομοτηνή, Περιοδική Έκθεση. Περιοδείες-Επισημάνσεις μνημείων-Καταγραφές: Κορνοφωλιά. Σουφλί. Κυριακή, Άγιος Δημήτριος. Λάβαρα, Άγιος Αθανάσιος. Βρυσικά, Κοίμηση της Θεοτόκου. Παλιούρι, Αγία Παρασκευή. Μεταξάδες, Άγιος Αθανάσιος. Παταγή, Άγιος Νικόλαος.
71. ΑΔ Χρονικά 1999, υπό έκδοση. Εν μέρει σε συνεργασία με τον Α. Μπρίκα. Φέρες, Παναγία Κοσμοσώτειρα. Διδυμότειχο, Κάστρο. Πύθιο, Κάστρο. Διαμορφώσεις, Φίλιπποι. Περιοδείες-Επισημάνσεις-Καταγραφές: Πετράδες (τ. Αρναούτκιοϊ). Πετρωτά (τ. Καρά Μπάγ), Παμμέγιστοι Ταξιάρχες. Δόξα (τ. Τζαμπάζη), Άγιοι Κωνσταντίνος και Ελένη. Θεραπειό (τ. Σαρή Γιαρ), Κοίμηση της Θεοτόκου. Πεντάλοφος (τ. Μπες Τεπέ), Άγιοι Κωνσταντίνος και Ελένη.
72. ΑΔ Χρονικά 2000, υπό έκδοση. Αναστασιούπολη, Ιουστινιάνειο υδραγωγείο-διατείχισμα. Πύθιο, Κάστρο. Τραϊανούπολις, Χάνα. Διαμορφώσεις, Φίλιπποι. Διδυμότειχο, Κάστρο.
73. ΑΔ Χρονικά 2001, υπό έκδοση. Εν μέρει σε συνεργασία με τους Δ. Κουντουράκη και Α. Μπρίκα. Εισαγωγικό κείμενο. Αμαξάδες, Μακρό τείχος-υδραγωγείο Αναστασιουπόλεως. Φέρες - Διδυμότειχο, Κοσμοσώτειρα - Κάστρο. Πύθιο, Κάστρο. Σέρρες, Μονή Προδρόμου. Καβάλα – Κομοτηνή, Εργαστήρια συντήρησης. Παλιούρι, Αγία Παρασκευή. Περιοδείες – Επισημάνσεις – Καταγραφές: Συκκορράχη (τ. Τσομπάκιοϊ ή Συκαράγη), Άγιος Γεώργιος. Άβας (τ. Ντερμπέντ), Άγιος Χαράλαμπος. Πεύκα (τ. Τσιάμηρεν), Άγιος Γεώργιος. Δαδιά (τ. Τζεπελή), Άγιος Νικόλαος, Άγιος Αθανάσιος. Κόρυμβος (τ. Χατζή Αλή), Ταξιάρχες Μιχαήλ και Γαβριήλ. Μαυροκκλήσι (τ. Καρά Κιλισέ), Άγιος Δημήτριος. Λάβαρα (τ. σαλτίκ), Θέση Αγίασμα, Θέση Σακάρκα. Παλαιά Οινόη (τ. Ινολού) Ορεστιάδας, Παρεκκλήσι Αγίας Τριάδας. Αμμόβουνο (τ. Σαμάνα).

Δ. ΕΚΛΑΪΚΕΥΤΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

74. “Εκκλησίες της Αττικής”, Ημερολόγιο 1980, Έκδοση Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος.
75. Νεάπολις – Χριστούπολις. 300 μ.Χ. – 1391 μ.Χ., Η παλιά πόλη της Καβάλας (7^{ος} π.Χ. – 20^{ος} αι.). Ο χώρος, οι άνθρωποι, τα τεκμήρια της ιστορίας, τ. Ι, Καβάλα 2005, σ. 29 – 49. Σε συνεργασία με τον Μ. Λυχούνα.

III ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ

Η ΥΔΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΠΟΛΕΩΝ, ΟΙΚΙΣΜΩΝ, ΚΑΣΤΡΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΡΙΩΝ (προσωρινός τίτλος)

Αντικείμενο της εργασίας αποτελεί η σχέση των Βυζαντινών με τον κύκλο του νερού (εξασφάλιση – αποθήκευση – διακίνηση – χρήση - λειτουργία). Τα χρονικά της όρια είναι αφ' ενός μεν ο 7^{ος} αιώνας (δηλαδή συμβατικά το τέλος της Αρχαιότητας) και αφ' ετέρου ο 15^{ος} (δηλαδή συμβατικά το τέλος του Βυζαντινού Κράτους). Εξετάζονται παραδείγματα από τις πόλεις και την ύπαιθρο των βυζαντινών επαρχιών. Οι αναφορές στα μοναστήρια, στη Βασιλεύουσα Πόλι και τη Θεσσαλονίκη είναι περιορισμένες. Πληροφορίες σχετικές με τις δύο αυτές πόλεις και τις μονές χρησιμοποιούνται μόνον κατ' εξαίρεσιν. Επίσης εξαιρετικά περιορισμένος αριθμός παραδειγμάτων αντλείται από την υστερορρωμαϊκή περίοδο, από τη Λατινοκρατία και την Τουρκοκρατία με σκοπό να γίνουν χρήσιμες και ενδιαφέρουσες συγκρίσεις.

Η εργασία δεν φιλοδοξεί να αποτελέσει σύνταγμα πηγών και μνημείων που σχετίζονται λίγο ή πολύ με την ύδρευση. Παρουσιάζει ποικίλες πτυχές του αντικείμενου της και επιλεγμένα χαρακτηριστικά παραδείγματα σε μια προσπάθεια να προσεγγίσει τη σχέση των Βυζαντινών με τον κύκλο του νερού.

Η μελέτη διαρθρώνεται ως ακολούθως: Γίνεται ανασκόπηση και αξιολόγηση της διαθέσιμης βιβλιογραφίας. Αποσαφηνίζονται τα γεωγραφικά και χρονικά όρια της εργασίας. Συζητώνται ορισμένα προβλήματα μεθόδου. Παρουσιάζεται το υλικό (μνημεία και πηγές) που έχει συγκεντρωθεί. Συζητώνται τα προβλήματα.

Έχει περατωθεί η συγκέντρωση πηγών και μνημείων.

Απομένει η τελική σύνταξη του κειμένου.

ΩΣΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΔΥΟ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΤΑ (προσωρινός τίτλος)

Δημοσιεύονται τα κινητά και ακίνητα ευρήματα της ανασκαφής δύο οικοπέδων στην Άρτα. Πρόκειται για αντικείμενα και αρχιτεκτονικά κατάλοιπα δύο κατοικιών και μίας εκκλησίας 13^{ου} αιώνα. Αν και τα κτίσματα σώθηκαν αποσπασματικά, ωστόσο παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες για την Άρτα των «Κομνηνοδουκάδων» δεσποτών. Η κεραμεική, τα γυάλινα αντικείμενα και τα μικροτεχνήματα συμβάλλουν ουσιαστικά στην επίλυση προβλημάτων χρονολογήσεως και προελεύσεως του συνόλου των ευρημάτων από τις σωστικές ανασκαφές της Άρτας.

Πρόκειται για αυτοτελές δημοσίευμα που εκπονείται σε συνεργασία με την Β. Παπαδοπούλου, την Ε. Παπαθεοφάνους-Τσουρή και την Η. Τσούρτη και διαρθρώνεται ως ακολούθως:

Πρόλογος. *Κ. Τσουρής*

Εισαγωγή. *Κ. Τσουρής*

Κεφ. 1. Η Άρτα κατά τη βυζαντινή περίοδο. (Ιστορικό σημείωμα, μνημειακή τοπογραφία, αρχαιολογία.). *Β. Παπαδοπούλου*

Κεφ. 2. Η περιοχή ανάμεσα στις Μονές της Παρηγορήτισσας και της Κάτω Παναγιάς. *Β. Παπαδοπούλου*

- Κεφ. 3. Τα κτίρια και το νεκροταφείο. *Κ. Τσουρής*
 I. Οικόπεδο οδού Κομμένου και Μουργκάνας. Περιγραφή, αρχιτεκτονική, στρωματογραφία, χρονολόγηση.
 II. Οικόπεδο οδού Κομμένου 46.
 A. Κατοικία. Περιγραφή, αρχιτεκτονική, στρωματογραφία, χρονολόγηση.
 B. Εκκλησία. Περιγραφή, αρχιτεκτονική, στρωματογραφία, χρονολόγηση.
 Γ. Νεκροταφείο. Περιγραφή, στρωματογραφία, χρονολόγηση.
 III. Γενικές παρατηρήσεις – συμπεράσματα
- Κεφ. 4. Τα ευρήματα.
 I. Μικροαντικείμενα και εργαλεία. *Κ. Τσουρής*
 II. Κεραμική. *Β. Παπαδοπούλου – Κ. Τσουρής*
 III. Νομίσματα. *Η. Τσούρη*
 IV. Γιάλινα αγγεία. *Ε. Παπαθεοφάνους-Τσουρή*
 V. Τοιχογραφίες. *Ε. Παπαθεοφάνους-Τσουρή*
- Κεφ. 5. Εργαστηριακές αναλύσεις
- Κεφ. 6. Πίνακες ευρημάτων. *Β. Παπαδοπούλου – Κ. Τσουρής.*
- Κεφ. 7. Συμπεράσματα *Β. Παπαδοπούλου – Ε. Παπαθεοφάνους-Τσουρή – Η. Τσούρη - Κ. Τσουρής*

ΔΙΑΤΕΙΧΙΣΜΑΤΑ

ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΘΡΑΚΗ

Δημοσιεύονται διατειχίσματα υστερορρωμαϊκής και βυζαντινής περιόδου, τα οποία έχουν παρουσιασθεί στο παρελθόν ανεπαρκώς ή μερικώς: Χριστουπόλεως (1306/7), «Ακοντίσματος» (4^{ος} αιώνας), Αναστασιουπόλεως (ιουστινιάνειο), Τοπίου (ιουστινιάνειο). Παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά των διατειχισμάτων ως έργων οχυρωματικής αρχιτεκτονικής και εξάγονται συμπεράσματα για τους αμυντικούς σχεδιασμούς της αυτοκρατορίας από τα χαρακτηριστικά της θέσεώς τους στο χώρο και τη χρονολόγησή τους.

IV

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

- α.** “Υστερορρωμαϊκά και βυζαντινά οχυρωματικά έργα”. Δύο διαλέξεις στο ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Ιστορίας - Αρχαιολογίας, Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης. 11 Μαΐου 2000. Πρόσκληση καθηγήτριας Όλγας Γκράτζιου.
- β.** “Το κάστρο του Πυθίου και το έργο της αποκαταστάσεώς του”. Δύο διαλέξεις στο ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ, Διατμηματικό πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών “Προστασία Μνημείων”- Α΄ Κατεύθυνση: Συντήρηση και αποκατάσταση ιστορικών κτιρίων και συνόλων. 14 Μαρτίου 2001 (σε συνεργασία με Α. Μπρίκα). Πρόσκληση αναπληρωτή καθηγητή Μανώλη Κορρέ.
- γ.** “Υστερορρωμαϊκά και βυζαντινά οχυρωματικά έργα στην ανατολική Μακεδονία και τη δυτική Θράκη” στο ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ, Σπουδαστήριο Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής «Μαθήματα Εμβαθύνσεως Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής». 10 Απριλίου 2003.

ΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ

α. Παρουσίαση του βιβλίου της καθηγήτριας του Τμήματος Αρχιτεκτόνων της Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ, Α. Στεφανίδου, *Η πόλη-λιμάνι της Καβάλας κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Πολεοδομική και ιστορική διερεύνηση (1391-1912)*, Καβάλα 2007. Την παρουσίαση διοργάνωσε το «Ιστορικό και Λογοτεχνικό Αρχείο Καβάλας» στο Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας την 25^η Φεβρουαρίου 2008 και συμμετείχαν οι Β. Χαστάογλου, Μ. Λυχούνας, Α. Μπακιρτζής, Αιμ. Στεφανίδου και Κ. Τσουρής.

Το βιβλίο παρουσιάστηκε επίσης την 13^η Οκτωβρίου 2008 στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης. Την παρουσίαση διοργάνωσε ο Σύλλογος Καβαλιωτών Θεσσαλονίκης «Οι Φίλιπποι» και συμμετείχαν οι Β. Χαστάογλου, Α. Μπακιρτζής, Ε. Μπαλά, Ν. Ρουδομέτωφ, Αιμ. Στεφανίδου και Κ. Τσουρής.

β. Παρουσίαση του βιβλίου «*Ηράκλειο, η άγνωστη ιστορία της αρχαίας πόλης, Ηράκλειο 2008*» των αρχαιολόγων Αλεξάνδρας Ιωαννίδου-Καρέτσου και της Σταυρούλας Μαρκουλάκη και των καθηγητριών Ναταλίας Πούλου-Παπαδημητρίου του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ και Βασιλικής Πέννα του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών. Την παρουσίαση διοργάνωσε το Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης την 29^η Φεβρουαρίου 2008 και συμμετείχαν οι Π. Θέμελης και Κ. Τσουρής.

γ. Παρουσίαση του οδηγού «*Τα μοναστήρια του Στρυμόνα και της Ροδόπης*» των Νίκου Ζήκου, Κώστα Τσουρή και Κυρίλλου Παυλικιάνοφ, Άγιον Όρος 2008, στην Κομοτηνή (05-11-2008, διοργάνωση του Μορφωτικού Ομίλου Κομοτηνής), στη Σόφια (07-11-2008, Πανεπιστήμιο Σόφιας) και στο Σμόλιαν (08-11-2008, Αρχαιολογικό Μουσείο Σμόλιαν). Στην παρουσίαση συμμετείχαν στην Κομοτηνή οι Κ. Αντωνιάδης, Ν. Ζήκος, Ε. Χεκίμογλου, Γ. Χρυσάφης και Κ. Τσουρής και στο Σμόλιαν οι Κ. Τσουρής και Κ. Παυλικιάνοφ.

V

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

A. ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ

Στο πλαίσιο των επαγγελματικών υποχρεώσεών μου συμμετείχα ή πραγματοποίησα σωστικές ανασκαφές στα Ιωάννινα, την Άρτα, τις Σέρρες, την Καβάλα, τους Φιλίππους, τη Θάσο, τη Μάκρη Έβρου, τις Φέρες Έβρου και το Διδυμότειχο.

Θεωρώ ιδιαίτερα σημασίας τις ακόλουθες ανασκαφές:

α. Κατά τη διάρκεια της θητείας μου στην 8^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων πραγματοποίησα δύο εκτεταμένες σωστικές ανασκαφές στην Άρτα (οικόπεδο Σπαή-Γιαννάκη, 1981 και οικόπεδο Χαρίτου-Μανάρα, 1981). Οι ανασκαφές αυτές ήταν οι πρώτες εκτεταμένες σωστικές ανασκαφές που ανέλαβε η αρμόδια Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων στην πόλη της Άρτας. Μέχρι τότε τα ανώτερα στρώματα των οικοπέδων (με ευρήματα υστεροβυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου) ανασκάπτονταν από αρχαιολόγους της Η' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Η ανεύρεση βυζαντινών αρχιτεκτονικών λειψάνων, η ποιότητα της ανασκαφής, της ταξινομήσεως και επεξεργασίας των ευρημάτων κατέδειξε την ανάγκη να αναλαμβάνονται πλέον οι σωστικές ανασκαφές στην

πόλη της Άρτας κατ' αρχάς από την αρμόδια Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Η πρακτική αυτή, επ' ωφελεία της έρευνας των βυζαντινών μνημείων, εφαρμόστηκε έκτοτε συστηματικά. Συστηματική δημοσίευση των δύο ανασκαφών ετοιμάζεται από τον υπογράφοτα και τις συναδέλφους Η. Τσούρτη, Β. Παπαδοπούλου και Ε. Παπαθεοφάνους-Τσουρή.

β. Από το 1985 μέχρι το 1990 ανέλαβα τη **συστηματική ανασκαφή στον βυζαντινό οικισμό του Διδυμοτείχου**. Οι εργασίες επαναλήφθηκαν το 2002 και πρόκειται να συνεχισθούν κανονικά –εκτός απροόπτου-. Παραλλήλως πραγματοποίησα σωστικές έρευνες στο Διδυμότειχο, από το 1985 μέχρι σήμερα. Οι εργασίες έφεραν στο φως λείψανα μίας επαρχιακής πόλεως της ύστερης Βυζαντινής Περιόδου. Τα λείψανα αυτά χρονολογούνται στον 13^ο ή 14^ο αιώνα ή πριν από αυτούς. Παρά τη σχετική αρχαιολογική φιλολογία περί των αφθόνων «βυζαντινών Πομπηιών» στην Ελλάδα, ο αριθμός των αμιγώς βυζαντινών οικισμών που ανασκάπτονται συστηματικά είναι εξαιρετικά περιορισμένος. Η συμβολή των ανασκαφών του Διδυμοτείχου από την άποψη αυτή θεωρείται πολύτιμη. Πλην του καθαρά επιστημονικού οφέλους, οι εργασίες άρχισαν να διαμορφώνουν έναν ενδιαφέροντα και πρωτότυπο αρχαιολογικό χώρο επί του χερσαίου ανατολικού συνόρου του ελληνικού κράτους.

B. ΕΚΘΕΣΕΙΣ – ΜΟΥΣΕΙΑΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

α. Η ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΘΡΑΚΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ
Ελληνικές επιγραφές από τη Δυτική Θράκη χρονολογούμενες από τον 17^ο μέχρι τα τέλη του 19^{ου} αιώνα: επιγραφές σε ταφικά μνημεία, κτιτορικές επιγραφές, αφιερωτικές επιγραφές.

Κομοτηνή, Αρχαιολογικό Μουσείο. 25/5 – 15/8/1998.

Καβάλα, Μέγαρο Τόκου. 2/12/1998 – 1/3/1999.

Ορεστιάδα, Δημοτικό Μέγαρο. 24/4 – 15/6/1999.

Φωτογραφίες, έκτυπα, σχέδια, λίθινα επιγραφικά μνημεία, μεταγραφές, ενημερωτικά κείμενα, φυλλάδιο, σύντομο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Υποδειγματικές (αναλυτικές και συστηματικές) ξεναγήσεις για εκπαιδευτικούς. Άμεση επίβλεψη, οδηγίες και επιλογές σε όλα τα στάδια.

Γ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΙΣ

α. **Κάστρο Πυθίου**. Στο έργο συμμετείχα από το 1977, ως βοηθός αρχικά και στη συνέχεια ως συνεργάτης του Χ. Μπακιρτζή, ο οποίος μέχρι το τέλος του 1996 είχε την εποπτεία της επεμβάσεως. Από το 1997 είχα αναλάβει τη διεύθυνση και παρακολούθηση των εργασιών αποκαταστάσεως σε συνεργασία με τον αναπληρωτή καθηγητή του ΕΜΠ Μ. Κορρέ. Το έργο, ενταγμένο στο Β' ΚΠΣ, χρηματοδοτήθηκε από την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Μετά το 1988 επέτυχα τη σταδιακή αύξηση της αρχικής πιστώσεως των 80.000.000δρχ σε 135.000.000δρχ, γεγονός που επέτρεψε την απρόσκοπτη αποπεράτωση της α' φάσεως του έργου. Οι εκτελούμενες εργασίες ήταν υψηλού επιπέδου, ενώ παράλληλα συγκροτήθηκε και εκπαιδεύτηκε ομάδα επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού στο μεθοριακό αυτό χωριό, γεγονός που θεωρώ άθλο. Οι εργασίες

της β' φάσεως συνεχίστηκαν απρόσκοπτα, το έργο εντάχθηκε στο Γ' ΚΠΣ και εξασφάλισα χρηματοδότηση 350.000.000 δρχ. για την περίοδο 2000-2006.

β. **Κάστρο Διδυμοτείχου**. Από το 1977 μέχρι το 1996, αρχικά ως βοηθός και στη συνέχεια ως συνεργάτης του Χ. Μπακιρτζή, ο οποίος είχε την εποπτεία της επεμβάσεως, συμμετείχα στο έργο της αποκαταστάσεως και αναδείξεως του κάστρου Διδυμοτείχου. Από το 1997 μέχρι το 2001 ανέλαβα την εποπτεία και παρακολούθηση των εργασιών. Το αποτέλεσμα αυτής της πολυετούς προσπάθειας είναι να αναδειχθεί το κάστρο, το οποίο κυρίως στη ΒΑ πλευρά του ήταν εν πολλοίς ένας χωματοσωρός.

γ. **Κάστρο Κομοτηνής**. Κατά τα έτη 1991-1993 είχα την εποπτεία των εργασιών συντηρήσεως στο κάστρο Κομοτηνής.

δ. **Κάστρο Μονής Κοσμοσωτείρας**. Φέρες Έβρου. Κατά τα έτη 1989-1990 και 1996 είχα την εποπτεία των εργασιών συντηρήσεως στο κάστρο της Μονής Παναγίας Κοσμοσωτείρας.

ε. **Υδραγωγείο Φερών**. Κατά το έτος 1977, ως βοηθός του Χ. Μπακιρτζή, συμμετείχα στις εργασίες συντηρήσεως του μεσαιωνικού υδραγωγείου Φερών.

ζ. **Καθολικό Μονής Κοσμοσωτείρας**. Φέρες Έβρου. Στο έργο συμμετέχω από το 1977 ως βοηθός αρχικά και στη συνέχεια ως συνεργάτης του Χ. Μπακιρτζή, ο οποίος είχε την εποπτεία της επεμβάσεως. Από το 1997 μέχρι το 2004 ανέλαβα τη διεύθυνση και παρακολούθηση των εργασιών συντηρήσεως του μνημείου, τις οποίες κατηύθυναν και επόπτευαν οι κύριοι Χ. Μπακιρτζής και Θ. Αυδής.

η. **Τόπειρος (Παράδεισος Νέστου)**. Το έτος 1992 επόπτευσα τις εργασίες συντηρήσεως του κάστρου της Τοπείρου.

θ. **Χάνα Γραϊανουπόλεως Έβρου**. Από το 1999 μέχρι σήμερα διευθύνω και παρακολουθώ τις εργασίες αποκαταστάσεως του μνημείου.

ι. **Κοίμηση Θεοτόκου Πετροβίτσας Θεσπρωτίας**. Κατά το 1982 διηύθυνα και επέβλεψα εκτεταμένες εργασίες συντηρήσεως στην εκκλησία της Παναγίας στην Πετροβίτσα Θεσπρωτίας σε συνεργασία με την Ε. Χρυσού.

Δ.ι. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΤΟΜΩΝ.

α-β. Κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας μου στη θέση του Γενικού Γραμματέα του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων το Διοικητικό Συμβούλιο διοργάνωσε δύο συνέδρια.

“Αρχαιολογία και Παιδεία” (Γ' Συνέδριο ΣΕΑ), Δελφοί, 29/3 – 1/4/1984.

“Έργο και λειτουργία μιας Υπηρεσίας για την προστασία των μνημείων σήμερα” (Έκτακτο Συνέδριο ΣΕΑ), Αθήνα, 9-13/3/1984.

γ. “Γ’ Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της” Δράμα (21-24/5/1998). Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής.

δ. Σε συνεργασία με τον Αργύρη Μπακιρτζή οργάνωσα διημερίδα με θέμα “Παθολογία και επεμβάσεις αποκατάστασης σε μνημειακές κατασκευές με ξύλο”, στο Διδυμότειχο, 9-12 Ιουνίου 2000. (Συμμετοχές επιστημόνων από: ΥΠΠΟ - 12^η ΕΒΑ, ΕΜΠ – Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Politecnico di Torino, Firenze – Εθνικό Ινστιτούτο Ξύλου, Δήμο Διδυμοτείχου.)

ε. “Δ’ Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της” Δράμα (16-19 Μαΐου 2002). Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής.

ς. «1^ο Εθνικό Συνέδριο: Ιστορία των δομικών κατασκευών» Ξάνθη, 29 Νοεμβρίου – 1 Δεκεμβρίου 2007. [Διοργάνωση: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Πολυτεχνική Σχολή, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών]. **Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής.**

ζ. Διεθνές Συνέδριο «Η Οχρωματική Αρχιτεκτονική στο Αιγαίο και ο Μεσαιωνικός Οικισμός Αναβάτου Χίου» Χίος, 26 – 28 Σεπτεμβρίου 2008. **Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής.**

η. Συνέδριο «Οχρωματική αρχιτεκτονική στην Πελοπόννησο (5^{ος} – 15^{ος} αιώνας)» [Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών – 25^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (Αργολίδα – Αρκαδία – Κορινθία)]. Λουτράκι, 30/09 – 02/10/2011. **Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής.**

Δ.ii. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΙΜΗΤΙΚΩΝ / ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΤΟΜΩΝ.

α. Αφιέρωμα στον Ακαδημαϊκό Παναγιώτη Λ. Βοκοτόπουλο, Αθήνα 2015. **Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής** (Γ. Βελένης, †Γ. Γούναρης, Β. Κατσαρός, Αρ. Μέντζος, Ι. Παπάγγελος, Κ. Τσουρής, Π. Ασημακοπούλου-Ατζακά, Χ. Κωνσταντινίδου, Α. Τούρτα).

Ε ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. Πρόγραμμα κινητικότητας 2^{ου} Λυκείου Διδυμοτείχου. Διοργάνωσα τον κύκλο των συναντήσεων αρχαιολόγων και μαθητών στο 2^ο Λύκειο Διδυμοτείχου στο πλαίσιο του προγράμματος “Το Διδυμότειχο και η Καστοριά σας ξεναγούν από το Βυζάντιο ως το σήμερα” (1997-1998). Συμμετείχα επίσης προσωπικά στις συναντήσεις και ως εισηγητής. Θέματα: Βυζαντινή Αυτοκρατορία. Βυζαντινός Πολιτισμός. Βυζαντινή Θράκη. Βυζαντινός Έβρος. Διδυμότειχο: η πόλη, η ιστορία, το κάστρο (σε συνεργασία με Α. Μπρίκα). Διδυμότειχο: ο βυζαντινός οικισμός και τα μνημεία του (σε συνεργασία με Α. Μπρίκα).

2. Εκπαιδευτικά Πολιτιστικά Δίκτυα. Ως προϊστάμενος της Εφορείας διηύθυνα κατά την περίοδο 1998-1999 τις δραστηριότητες των Εκπαιδευτικών Πολιτιστικών Δικτύων (συνεργασία 12^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων με Δημοτικά Σχολεία, Γυμνάσια και Λύκεια της περιοχής αρμοδιότητάς της) στις Σέρρες, την Καβάλα, τους Φιλίππους, τα Άβδηρα, τις Φέρρες και το Πύθιο: διαλέξεις σε σχολεία, σε μνημεία και σε αρχαιολογικούς χώρους, ξεναγήσεις,

παρακολουθήσεις αναστηλωτικών εργασιών, συζητήσεις με μαθητές κλπ. σε συνεργασία με τους κατά περίπτωση υπευθύνους των έργων.

ΣΤ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

α. Διοίκηση έργων.

Κατά την περίοδο 1997- 2001 ανέλαβα την διοίκηση και εποπτεία των έργων του Β΄ ΚΠΣ στην περιφέρεια αρμοδιότητος της 12^{ης} ΕΒΑ, τα οποία είχαν ενταχθεί στα ΠΕΠ των Περιφερειών 1. Κεντρικής Μακεδονίας και 2. Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης: Ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Αμφιπόλεως. Αναστήλωση τεμένους Ζιντζιρλή Σερρών. Αναστήλωση προστώου τεμένους Αχμέτ μπέη Σερρών. Συντήρηση τοιχογραφιών στο Μακρυναρίκι του καθολικού της Μονής Προδρόμου. Ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Φιλίππων. Συντήρηση και ανάδειξη μεσαιωνικού υδραγωγείου (Καμάρες) Καβάλας (α΄ φάση). Διαμόρφωση και ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων α. Αβδήρων, β. Μαρωνείας, γ. Παπικίου όρους και δ. Μαξιμιανούπολεως. Αναστήλωση καθολικού Μονής Κοσμοσώτειρας. Συντήρηση οχυρώσεως Διδυμοτείχου. Συντήρηση στέγης τεμένους Βαγιαζήτ Διδυμοτείχου. Αναστήλωση κάστρου Πύθιου (α΄ φάση).

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου και υπό την εποπτεία μου εκπονήθηκαν από υπαλλήλους της Εφορείας και εξωτερικούς συνεργάτες και προωθήθηκαν αρμοδίως μελέτες ή τεχνικές εκθέσεις για τα ακόλουθα έργα:

Σέρρες, Ζιντζιρλή Τζαμί. Συντήρηση και ανάδειξη.

Διδυμότειχο, Τζαμί Μεχμέτ Α΄. Συντήρηση και ανάδειξη.

Μαρωνεία. Αρχαιολογικός Χώρος Αγ. Χαραλάμπου. Συντήρηση και ανάδειξη.

Άβδηρα. Χώρος βυζαντινού Πολυστύλου. Συντήρηση και ανάδειξη.

Πύθιο. Κάστρο. Αποκατάσταση.

Τραϊανούπολις. Χάνα. Συντήρηση.

Το σύνολο των έργων περατώθηκε σταδιακά μέχρι τον Ιούνιο του 2001, οι στόχοι επιτεύχθηκαν κατά το μεγαλύτερο μέρος τους και οι εγκριθείσες πιστώσεις απορροφήθηκαν πλήρως.

Από το 2000 μέχρι και τον Νοέμβριο του 2002 ανέλαβα τη διοίκηση και εποπτεία των έργων που εντάσσονται σταδιακά στο ΠΕΠ Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης (Γ΄ ΚΠΣ).

Βλ. επίσης V. Γ. ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΙΣ, σ. 24-25 και V. ΣΤ. δ. Προγράμματα Ευρωπαϊκής Ένωσης, σ. 29-31.

β. Διεύθυνση Εφορείας. Κατά την περίοδο 1997 μέχρι την 5^η-08-2002 διηύθυνα την 12^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Πιστεύω ότι αντεπεξήλθα μάλλον ικανοποιητικά στις υποχρεώσεις μου και στα προβλήματα, που προέκυψαν. Οι υποθέσεις διεκπεραιώνονταν χωρίς καθυστέρηση. Υπεβλήθησαν πάντοτε εμπροθέσμως τα Χρονικά του Αρχαιολογικού Δελτίου και οι τριμηνιαίες αναφορές για τα έργα της Εφορείας. Πιστεύω ότι στην Εφορεία επικράτησε ειρηνική συνύπαρξη και συνεργασία του προσωπικού. Πραγματοποιήθηκαν ή προωθήθηκαν ευρείες επιστημονικές συνεργασίες και κοινές έρευνες, στις οποίες και συμμετέχω (μεταβυζαντινές επιγραφές Δυτικής Θράκης, μνημεία Έβρου). Υποστήριξα, όσο ήταν δυνατόν, επιστημονικές συνεργασίες μεταξύ των επιστημόνων της Εφορείας. Ιδιαίτερη και συστηματική μέριμνα έλαβα για την εκπαίδευση και κατάρτιση των νεωτέρων μονίμων και συμβασιούχων συναδέλφων με στόχο την επιστημονική και διοικητική επάρκεια τους, το επιστημονικό και υπηρεσιακό ήθος, την επιστημονική παραγωγή, την καλλιέργεια

πνεύματος συνεργασίας αλλά και ευγενούς άμιλλας. Θεωρώ τις τελευταίες αυτές δραστηριότητες ως το σημαντικότερο έργο της υπηρεσίας μου στη θέση του προϊσταμένου της 12^{ης} ΕΒΑ.

Τα αποτελέσματα της προσπάθειας αυτής είναι ορατά στις εργασίες, που δημοσιεύθηκαν ή βρίσκονται σε τελικό στάδιο και αποτελούν προϊόν ομαδικής προσπάθειας.

γ. Συμμετογή σε Συμβούλια. Τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος των Τοπικών Συμβουλίων Μνημείων α. Ηπείρου (έδρα Ιωάννινα) και β. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (έδρα Καβάλα) από το 1980 μέχρι τον Ιούνιο του 2002 κατά περιόδους.

δ. Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Κατά την περίοδο 1997-2001 απασχολήθηκα συστηματικά με την αδειοδότηση των έργων που είχε αναλάβει η 12^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος 1994-1999 των Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης και Κεντρικής Μακεδονίας (βλ. V. ΣΤ. α. Διοίκηση έργων, σ. 28). Επέτυχα την αύξηση των αρχικών χρηματοδοτήσεων ορισμένων έργων [Ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Φιλίππων. Συντήρηση και ανάδειξη μεσαιωνικού υδραγωγείου (Καμάρες) Καβάλας (α' φάση). Αναστήλωση καθολικού Μονής Κοσμοσώτειρας. Αναστήλωση κάστρου Πυθίου (α' φάση)] και ολοκλήρωσα τις απαραίτητες για την παραλαβή των έργων διαδικασίες (αναφορές, εκθέσεις, τεύχη με πλήρη οικονομικά και διοικητικά στοιχεία).

Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Κατά την περίοδο 1999-2002 οργάνωσα, διηύθηνα, επέβλεψα και συμμετείχα στην κατάρτιση του προγράμματος της Εφορείας που έχει ως αντικείμενο έργα προτεινόμενα να περιληφθούν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2000-2006 των Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης και Κεντρικής Μακεδονίας. Καταρτίστηκαν Δελτία Προτεινόμενων Έργων και Τεχνικά Δελτία Έργων και Υποέργων. Ωσαύτως εκπονήθηκαν και προωθήθηκαν αρμοδίως οι ακόλουθες μελέτες, τεχνικές εκθέσεις κλπ. για έργα προτεινόμενα να ενταχθούν στο Γ' ΚΠΣ: Αμφίπολη: παλαιοχριστιανική ακρόπολη - συντήρηση και ανάδειξη. Καβάλα: παράλιο τείχος - συντήρηση. Παλιούρι: Αγία Παρασκευή - συντήρηση τοιχογραφιών. Αρχαιολογικοί χώροι Θράκης: Ανάδειξη Πολυστύλου Αβδήρων, βυζαντινής Μαρωνείας, Παπικίου όρους, Μαξιμιανούπολεως. Εκπονήθηκε επίσης μελέτη για την αποκατάσταση των πλινθοδομών του κάστρου Πυθίου.

Το ανωτέρω πρόγραμμα –συνολικού προϋπολογισμού 6.603.077 ΕΥΡΩ, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού και υποβλήθηκε αρμοδίως, περιλαμβάνει τα ακόλουθα έργα:

1. Παλαιοχριστιανική και βυζαντινή Αμφίπολη. Καθαρισμός – συντήρηση – διαμόρφωση οχυρώσεως. Προϋπολογισμός: 939.104ΕΥΡΩ.
2. Καβάλα. Συντήρηση – στερέωση παραλίου τείχους. Προϋπολογισμός: 1.467.351ΕΥΡΩ.
3. Καβάλα. Προστασία, συντήρηση, ανάδειξη μεσαιωνικού υδραγωγείου (Καμάρες). Β' φάση. Προϋπολογισμός: 1.173.880ΕΥΡΩ.
4. Αρχαιολογικοί χώροι Θράκης. 4 υποέργα. Ανάδειξη Πολυστύλου Αβδήρων, βυζαντινής Μαρωνείας, Παπικίου όρους, Μαξιμιανούπολεως. Προϋπολογισμός: 1.115.187ΕΥΡΩ.

5. Διδυμότειχο. Προστασία, ανάδειξη τεμένου Βαγιαζήτ (Β΄ φάση). Προϋπολογισμός: 205.429ΕΥΡΩ.
6. Πύθιο. Ανάδειξη – αναστήλωση – συντήρηση κάστρου (Β΄ Φάση). Προϋπολογισμός: 1.027.146ΕΥΡΩ.
7. Βόρειος Έβρος. 3 υποέργα. Συντήρηση τοιχογραφιών Αγ. Παρασκευής Παλιουρίου, Αγ. Αθανασίου Μεταξάδων και Αγ. Αθανασίου Αλεποχωρίου. Προϋπολογισμός: 674.980ΕΥΡΩ.

Μέχρι το 2004 είχαν ενταχθεί, χρηματοδοτηθεί και εκτελούνταν κατά σειράν τα έργα της αποκαταστάσεως 1. του κάστρου Πυθίου 2. του παραλίου τείχους Καβάλας και 3. του υδραγωγείου Καβάλας (Καμάρες). Αναμένεται εντός του τρέχοντος έτους η ένταξη του έργου «Αρχαιολογικοί χώροι Θράκης» και ελπίζεται ότι στη συνέχεια θα ενταχθεί το έργο «Συντήρηση τοιχογραφιών Αγ. Παρασκευής Παλιουρίου, Αγ. Αθανασίου Μεταξάδων και Αγ. Αθανασίου Αλεποχωρίου».

Από τον Σεπτέμβριο του 2000 μέχρι και τον Νοέμβριο του 2002 ανέλαβα τη διοίκηση των έργων -συνολικού προϋπολογισμού 3.668.377 ΕΥΡΩ-, που εντάχθηκαν σταδιακά στα ανωτέρω Προγράμματα και μέχρι το 2004 διατήρησα την ευθύνη για το έργο της αποκαταστάσεως του φρουρίου του Πυθίου: απολογισμοί, σύνταξη μηνιαίων και τριμηνιαίων δελτίων, τριμηνιαίοι απολογισμοί, παρακολούθηση δαπανών και προόδου του έργου και προγραμματισμός εργασιών, με τη συνεργασία κατά περίπτωση αρμοδίων υπαλλήλων.

Πέραν της σημασίας των επεμβάσεων που εκτελέστηκαν στα μνημεία και τους χώρους επισημαίνω εδώ δύο άλλες όψεις των έργων. Η μία είναι η συμβολή στην επιστημονική έρευνα και η προβολή της. Σε όλα τα έργα υπήρχε η ερευνητική πλευρά: κατά τη διάρκεια των εργασιών έρχονταν στο φως νέα ευρήματα και άγνωστα στοιχεία για τα μνημεία. Είχε προβλεφθεί σε όλα τα έργα ειδικό κονδύλιο για τη δημοσίευση τα ευρημάτων αυτών και του έργου συνολικά. Η άλλη ήταν οι επιπτώσεις στην απασχόληση. Σε όλα τα έργα απασχολούνταν σημαντικός αριθμός επιστημονικού και άλλου προσωπικού, το οποίο καταρτιζόταν και εκπαιδευόταν συνεχώς με ανανεωνόμενες ετήσιες ή πολύμηνες συμβάσεις κατά περίπτωση.

Z. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

I. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

A. ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ ΤΜΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

1. Εισαγωγή στη Βυζαντινή Αρχαιολογία:

Υποχρεωτικό μάθημα – Ε' εξαμήνου το ακαδ. έ. 2003–2004 με σύμβαση του Ν. 407/1980.

Από το ακαδ. έ. 2004–2005 μέχρι και το 2009-2010 υποχρεωτικό μάθημα Ε' εξαμήνου για όλες τις κατευθύνσεις.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 μέχρι το ακαδ. έ. 2013-2014 μάθημα ελεύθερης επιλογής Ε' ή Ζ' εξαμήνου για όλες τις κατευθύνσεις.

Για το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 μάθημα ελεύθερης επιλογής Ε' και Ζ' εξαμήνου για όλες τις κατευθύνσεις.

2. Καθημερινή ζωή στο Βυζάντιο. 9^{ος}–15^{ος} αιώνας. Στοιχεία υλικού πολιτισμού:

Από το ακαδ. έ. 2004–2005 μέχρι 2009-2010 κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα – Ζ' εξαμήνου βυζαντινής και νεοελληνικής κατευθύνσεως.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 μέχρι το ακαδ. έ. 2013-2014 μάθημα ελεύθερης επιλογής Ε' ή Ζ' εξαμήνου για όλες τις κατευθύνσεις.

Για το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 μάθημα ελεύθερης επιλογής Ε' και Ζ' εξαμήνου για όλες τις κατευθύνσεις.

3. Εισαγωγή στη Βυζαντινή Ιστορία:

Από το ακαδ. έ. 2004–2005 μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2008–2009 υποχρεωτικό μάθημα Δ' εξαμήνου.

Από το ακαδ. έ. 2010–2011 μέχρι το ακαδ. έ. 2013-2014 μάθημα ελεύθερης επιλογής C' και Η' εξαμήνου για όλες τις κατευθύνσεις.

Για το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 μάθημα ελεύθερης επιλογής C' και Η' εξαμήνου για όλες τις κατευθύνσεις.

4. Μνημειακή τοπογραφία ανατολικής Μακεδονίας – δυτικής Θράκης. 4^{ος} – 19^{ος} αιώνας:

Από το ακαδ. έ. 2004–2005 μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2008–2009 υποχρεωτικό μάθημα Η' εξαμήνου βυζαντινής και νεοελληνικής κατευθύνσεως.

Από το ακαδ. έ. 2010–2011 μέχρι το ακαδ. έ. 2013-2014 μάθημα ελεύθερης επιλογής C' και Η' εξαμήνου για όλες τις κατευθύνσεις.

Για το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 μάθημα ελεύθερης επιλογής C' και Η' εξαμήνου για όλες τις κατευθύνσεις.

5. Ελληνικές επιγραφές 4^{ου} – 19^{ου} αιώνα:

Μάθημα ελεύθερης επιλογής – ζ' και Η' εξαμήνου για όλες τις κατευθύνσεις.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2005–2006 μέχρι το α. έ. 2008–2009 και από το ακαδ. έ. 2010–2011 μέχρι το τρ. ακαδ. έ.

Σε συνεργασία με τον Κύριο Γρηγόριο Παπαγιάννη, Αναπληρωτή Καθηγητή Βυζαντινής Φιλολογίας.

6. Από την εξεταστική περίοδο του εαρινού εξαμήνου του ακαδ. έ. 2014-2015 (Ιούνιος 2015) μέχρι και την εξεταστική του χειμερινού εξαμήνου του τρ. ακαδ. έ. (Ιανουάριος 2016) το ΤΕΦ μου ανέθεσε να **εξετάσω** τα μαθήματα:

A. Προϊστορική Αρχαιολογία,

B. Κλασσική Αρχαιολογία,

Γ. Αρχαία Ιστορία και

Δ. Αρχαία Ελληνική Ιστορία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ.

1. Τα μαθήματα –με εξαίρεση την Εισαγωγή στη Βυζαντινή Ιστορία και την Υστεροβυζαντινή Ιστορία– διδάσκονται με συνεχή προβολή διαφανειών και μελέτη διαγραμμάτων, σχεδίων, χαρτών και αρχαίων κειμένων καθ' όλη τη διάρκεια των εξαμήνων και σε όλες ανεξαιρέτως τις ώρες.

2. Παράλληλα προς τις παραδόσεις στην αίθουσα διδασκαλίας πραγματοποιούνται μαθήματα:

A. στον Αρχαιολογικό Χώρο των Φιλιππων (παλαιοχριστιανική αρχιτεκτονική και πολεοδομία – μνημειακή τοπογραφία).

B. στις Φέρες – Παναγία Κοσμοσώτειρα, υδραγωγεία, οχύρωση, μουσουλμανικά μνημεία Φερών – (βυζαντινή ναοδομία και μνημειακή τοπογραφία).

Γ. στο Πύθιο (φρουριακή αρχιτεκτονική και μνημειακή τοπογραφία).

Δ. στο Διδυμότειχο – κάστρο, τέμενος Μεχμέτ Α΄ – (ναοδομία, φρουριακή αρχιτεκτονική, οθωμανική αρχιτεκτονική και μνημειακή τοπογραφία)

Ε. στην Κομοτηνή – κάστρο, εκκλησία της Κοιμήσεως, Ιμαρέτ, Εσκή Τζαμί, Γενί Τζαμί – (φρουριακή αρχιτεκτονική, μεταβυζαντινή ναοδομία, οθωμανική αρχιτεκτονική και μνημειακή τοπογραφία)

ς στην Κομοτηνή – εκκλησία της Κοιμήσεως, σύγχρονες εκκλησίες – (ζητήματα ορολογίας βυζαντινής αρχιτεκτονικής και ζωγραφικής).

Η. στο Αρχαιολογικό Μουσείο Κομοτηνής (καθημερινή ζωή – επιγραφές – ζητήματα ορολογίας)

Θ. στο Λαογραφικό Μουσείο Κομοτηνής (καθημερινή ζωή – ζητήματα ορολογίας).

3. Το Ακαδ. Έτος 2007–2008 (όχι το 08–10) οι φοιτητές των Ζ΄ και Η΄ εξαμήνου εκπόνησαν, προαιρετικά, σύντομες εργασίες, με αντικείμενα τα οποία επιλέγουν οι ίδιοι από κατάλογο θεμάτων, που κατάρτισε ο διδάσκων. Οι εργασίες παρουσιάζονται στην αίθουσα διδασκαλίας και μετά την παρουσίαση διατυπώνονται ερωτήσεις και σχολιάζεται η εργασία.

Ενδεικτικά θέματα:

- Πατητήρια.
- Ο έρωτας.
- Το κόμικ «Βάσκο. Η βυζαντινή». Φανταστικά και πραγματικά στοιχεία.
- Το κόμικ «Παντεχνής». Φανταστικά και πραγματικά στοιχεία.
- Το κόμικ «Γιορίκας και Κωστίκας». Φανταστικά και πραγματικά στοιχεία.
- Τρεις Γάλλοι περιηγητές 15^{ου}–17^{ου} αιώνας για την Κομοτηνή. Οι εντυπώσεις και η πραγματικότητα της πόλεως.
- Ο Εβλιά Τσελεμπή για το Σιδηρόκαστρο / την Κομοτηνή / το Διδυμότειχο / τα Φέροι / την Καβάλα / την Κομοτηνή / το Διδυμότειχο. Οι εντυπώσεις του περιηγητή και η πραγματικότητα της πόλεως του 17^{ου} αιώνας.
- Εξέχοντα τεμένη 14^{ου}-18^{ου} αιώνας στους Νομούς Ξάνθης και Ροδόπης.

4. Από το ίδιο έτος προβάλλονται για τους φοιτητές του Ζ' εξαμήνου επιλεγμένα, αποσπάσματα από ελληνικές και ευρωπαϊκές κινηματογραφικές ταινίες ή τηλεοπτικές σειρές με αντικείμενο που άπτεται της καθημερινής ζωής στη μεσαιωνική δυτική Ευρώπη, στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία και τη βυζαντινή ανατολή. Ο στόχος είναι να εντοπισθεί και να σχολιασθεί το παιχνίδι της παραπλάνησης του θεατή, ο βαθμός της επιτυχίας του, τα μέσα που χρησιμοποιεί ο σκηνοθέτης για να εκφρασθεί και για να πείσει, οι πηγές από τις οποίες αντλεί και τέλος συζητείται το υλικό «περιβάλλον» και τα στοιχεία των σκηνών. Συγκρίνονται οι ταινίες που αναφέρονται στην αυτοκρατορική Ρώμη και το δυτικό μεσαίωνα προς αυτές που αναφέρονται στο βυζαντινό μεσαίωνα. Συζητείται επίσης η ποσότητα του σχετικού υλικού που έχει παραγάγει μέχρι σήμερα η κινηματογραφική –αμερικάνικη και ευρωπαϊκή– βιομηχανία.

B. ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ

1. Εισαγωγή στη Βυζαντινή Αρχαιολογία: Προσφέρθηκε ως μάθημα ελεύθερης επιλογής στους φοιτητές του Ε' και Ζ' εξαμήνου του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης κατά το χειμερινό εξάμηνο από το ακαδ. έ. 2005–2006 μέχρι το ακαδ. έ. 2010–2011 και πάλι το ακαδ. έ. 2012–2013.

II. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

A. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Οχρωματική αρχιτεκτονική με έμφαση στη δυτική Θράκη και τις όμορες περιοχές: Έξι διδακτικές ώρες στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Εαρινό εξάμηνο 2007-2008.

B. ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ,
ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ – Τμήμα Νομικής

Παλαιολόγεια αναγέννηση στα γράμματα και στις τέχνες (13^{ος} –15^{ος} αιώνας). **Μνημεία πολιτισμού:** Έξι διδακτικές ώρες στο Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης – Κατεύθυνση Ιστορίας», της Νομικής Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης. Εαρινό εξάμηνο των ακαδημαϊκών ετών από το ακαδ. ε. 2005–2006 μέχρι και το ακαδ. έ. 2012–2013. **Από το Βυζάντιο και την «Παλαιολόγεια αναγέννηση» στην αναγέννηση του Ελληνισμού στις τέχνες και τα γράμματα:** Τέσσερις διδακτικές ώρες στο Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης – Κατεύθυνση Ιστορίας», της Νομικής Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης. Εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2013–2014.

Γ. ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Δίδαξα τα ακόλουθα μαθήματα.

1. Η Θράκη από τον 9^ο μέχρι τον 15^ο αιώνα: στο πλαίσιο του μαθήματος «Βυζαντινή Αρχαιολογία» [ΜΕΦ 875].

I. Χειμερινό εξάμηνο 2006-2007, τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

II. Χειμερινό εξάμηνο 2007-2008, τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

III. Εαρινό εξάμηνο 2007-2008, τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

2. Ελληνικές επιγραφές 17^{ου} -19^{ου} αιώνας από τη Θράκη: στο πλαίσιο του μαθήματος «Επιγραφική II» [B005].

IV. Χειμερινό εξάμηνο 2008-2009, τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

V. Εαρινό εξάμηνο 2008-2009, τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

VI. Χειμερινό εξάμηνο 2009-2010, τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

VII. Χειμερινό εξάμηνο 2011-2012, τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

VIII. Εαρινό εξάμηνο 2012-2013, τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

1. Μέλος της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας Ερευνών του Δ.Π.Θ. το 2007 και το 2008.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

1. Βαθμολογήτης στο μάθημα της Βυζαντινής Φιλολογίας για τις κατατακτήριες εξετάσεις ακαδημαϊκών ετών 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008, 2011-2012. ΔΠΘ – ΤΕΦ

2. Μέλος επιτροπής αξιολόγησης των αιτήσεων των υποψηφίων διδασκόντων με τις διατάξεις του ΠΔ 407/80 για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών του ΤΕΦ κατά το χειμερινό εξάμηνο του ακαδ. έ. 2007-2008. Πρόεδρος: Καθηγήτρια Χ. Ιωαννίδου, μέλη: Αν. Καθηγητές Φλ. Μανακίδου, Κ. Τσουρής.

3. Μέλος επιτροπής για τον έλεγχο των οικονομικών του Τμήματος. Έγγραφο ΤΕΦ 828/21-01-2010. Μέλη: Κοντογιάννη Βασιλική, Καθηγήτρια – Γαβριηλίδου Ζωή, Αναπλ. Καθηγήτρια – Τσουρής Κωνσταντίνος.

Η. ΕΚΛΕΚΤΟΡΙΚΑ – ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ. ΤΜΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ. Συμμετείχα ως μέλος εκλεκτορικού σώματος σε όλες ανεξαιρέτως τις συνελεύσεις του Τμήματος με θέμα την εκλογή Λέκτορος, Επικούρου Καθηγητή και Αναπληρωτή Καθηγητή, την εξέλιξη μελών ΔΕΠ στις βαθμίδες Επικούρου Καθηγητή και Αναπληρωτή Καθηγητή και τη μονιμοποίηση στη βαθμίδα του Επικούρου Καθηγητή από 06-12-2004 μέχρι και το 2008.

Από το έτος αυτό και μετά ως μέλος εκλεκτορικού σώματος (τακτικό ή αναπληρωματικό):

1. *Εξέλιξη του Λέκτορος Νικολάου Μαυρέλου στη βαθμίδα του Επικούρου Καθηγητού με γνωστικό αντικείμενο «Νεοελληνική Φιλολογία».* Εκλογή: 22 Οκτωβρίου 2009. [ως αναπλ. μέλος μετά την παραίτηση τακτικού μέλους.]

2. *Μονιμοποίηση της Ελισάβετ Αρσενίου στη βαθμίδα της Επίκουρης Καθηγήτριας με γνωστικό αντικείμενο «Νεοελληνική Φιλολογία».* Εκλογή: 16 Απριλίου 2009. [ως αναπλ. μέλος μετά την παραίτηση τακτικού μέλους.]

3. *Εκλογή στη βαθμίδα Αναπληρωτή Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Θεωρητική Γλωσσολογία». Τακτικό μέλος εκλεκτορικού σώματος. ΑΠ 2499/9-11-2006.*
  4. *Εκλογή στη βαθμίδα Αναπληρωτή Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία». Τακτικό μέλος εκλεκτορικού σώματος. Εκλογή 09-02-2010. Εξέλιξη της Επικ. Καθηγητριάς Πηνελόπης Καμπάκη.*
  5. *Μονιμοποίηση του Γρηγορίου Παπαγιάννη στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Φιλολογία». Τακτικό μέλος εκλεκτορικού σώματος. ΑΠ 517/20-01-2011. Εκλογή: 07 Φεβρουαρίου 2011.*
  6. *Τακτικό μέλος εκλεκτορικού σώματος. Εκλογή Επίκουρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Φιλολογία». ΑΠ 814/17-05-2012.*
  7. *Τακτικό μέλος εκλεκτορικού σώματος. Εκλογή Αναπληρωτή Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Νεοελληνική Φιλολογία». ΑΠ 855/23-05-2012.*
  8. *Τακτικό μέλος εκλεκτορικού σώματος. Εκλογή Επίκουρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Κλασική Φιλολογία». ΑΠ 748/30-04-2012. Εκλογή: 18-07-2012.*
-

9. ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ, ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ. *Τακτικό μέλος ειδικού εκλεκτορικού σώματος. Μονιμοποίηση του κ. Ι. Κολοκοτρώνη στη βαθμίδα του Επικούρου Καθηγητή. 20-01-2006. Επανάληψη της ίδιας διαδικασίας 24-05-07.*

---

10. ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΓΛΩΣΣΑΣ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΠΑΡΕΥΞΕΙΝΙΩΝ ΧΩΡΩΝ. *Τακτικό μέλος εκλεκτορικού σώματος. Μονιμοποίηση του Ε. Σέργη στη βαθμίδα του Επικούρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Λαογραφία». 30 Μαρτίου 2009. [ΑΠ 1019/12-03-09].*

11. ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ. *Τακτικό μέλος Ειδικής Επταμελούς Επιτροπής. Μονιμοποίηση του Γ. Τσιγάρα στη βαθμίδα του Επικούρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Ιστορία της βυζαντινής και μεταβυζαντινής τέχνης». 24-09-2014 [ΑΠ 95/15-09-2014].*

---

12. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ. *Τακτικό μέλος ειδικού εκλεκτορικού σώματος. Εξέλιξη της Λέκτορος Ναταλίας Πούλου στη βαθμίδα της Επικούρου Καθηγητριάς με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή αρχαιολογία». Εκλογή: 18 Οκτωβρίου 2007. [ΑΠ 2000/04-06-07].*

13. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ. *Τακτικό μέλος εκλεκτορικού σώματος για την εκλογή στη βαθμίδα του Επικούρου Καθηγητή Βυζαντινής Αρχαιολογίας. ΑΠ 1066/01-12-08. Εκλογή: 21-05-09.*

14. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ. *Τακτικό μέλος εκλεκτορικού σώματος. Μονιμοποίηση της Ν. Πούλου στη βαθμίδα του Επικούρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή αρχαιολογία». ΑΠ 1664/22-03-11. Εκλογή: 30-06-2011.*

15. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ. *Τακτικό μέλος εκλεκτορικού σώματος για την εκλογή στη βαθμίδα του Λέκτορα Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης.* ΑΠ 1253/16-01-2012. Εκλογή: 26-01-12.

16. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ. *Τακτικό μέλος εκλεκτορικού σώματος για την εκλογή στη βαθμίδα του Λέκτορα με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνης με έμφαση στην αξιοποίηση και διαχείριση του πολιτιστικού αγαθού».* Αρ. Μέντζος, Β. Κωτσάκης, Κ. Τσουρής. ΑΠ 850/23-11-2010.

17. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ. *Τακτικό μέλος επταμελούς επιτροπής επιλογής για την εξέλιξη της Ν. Πούλου στη βαθμίδα του Αναπληρ. Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή αρχαιολογία».* Εκλογή 14-06-2013 [ΑΠ 376/12-03-13].

---

18. ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ. *Τακτικό μέλος ειδικού εκλεκτορικού σώματος. Εξέλιξη του Λέκτορος Πλάτωνος Πετρίδη στη βαθμίδα του Επικούρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή αρχαιολογία με έμφαση στη Μικροτεχνία».* Εκλογή: 25 Οκτωβρίου 2007.

19. ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ. *Τακτικό μέλος εκλεκτορικού σώματος. Μονιμοποίηση του Πλ. Πετρίδη στη βαθμίδα του Επικούρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή αρχαιολογία με έμφαση στη Μικροτεχνία».* ΑΠ 1040/17-05-2011. Εκλογή: 08-07-11.

---

20. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ, ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ. ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ. *Τακτικό μέλος εκλεκτορικού σώματος. Μονιμοποίηση του Στ. Μαμαλούκου στη βαθμίδα του Επικούρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Μεσαιωνική και παραδοσιακή αρχιτεκτονική».* ΑΠ 23771/09-05-2011. Εκλογή: 01-02-2012.

---

21. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ. *Τακτικό μέλος εκλεκτορικού σώματος. Μονιμοποίηση της Β. Πέννα στη βαθμίδα του Επικούρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Ιστορία, Βυζαντινή Νομισματική και Σιγίλλογραφία».* ΑΠ 1199/1-7-2010. Εκλογή: 12-07-2010.

22. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ. *Τακτικό μέλος επταμελούς επιτροπής κρίσης για την πλήρωση θέσης Επίκουρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Αρχαιολογία: Πρωτοβυζαντινή εποχή».* Επιτροπή κρίσης: Αρ. Μέντζος, Α. Σταυροπούλου, Μ. Βασιλάκη, Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, Ε. Δρακοπούλου, Κ. Τσουρής, Ι. Kalavrezou. ΑΠ 470/03-12-2012. Εκλογή: 20-12-2012.

23. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ. *Μέλος ειδικής επταμελούς επιτροπής κρίσης για τη μονιμοποίηση του Ι. Βαραλή στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Αρχαιολογία».* Επιτροπή κρίσης: Μ. Βασιλάκη, Α.

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

- 1. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ.** Μέλος τριμελούς εισηγητικής επιτροπής για την εξέλιξη της Λέκτορος Ναταλίας Πούλου στη βαθμίδα της Επικούρου Καθηγήτριας με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Αρχαιολογία». Γ. Βελένης, Αρ. Μέντζος, Κ. Τσουρής. ΑΠ 2204/28-06-07. Εκλογή: 18 Οκτωβρίου 2007.
- 2. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ.** Μέλος τριμελούς εισηγητικής επιτροπής για την εκλογή στη βαθμίδα του Επικούρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Αρχαιολογία». Αρ. Μέντζος, Α. Σέμογλου, Κ. Τσουρής. ΑΠ 1066/01-12-08. Εκλογή: 21-05-09.
- 3. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ.** Μέλος τριμελούς εισηγητικής επιτροπής για τη μονιμοποίηση της Ν. Πούλου στη βαθμίδα του Επικούρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή αρχαιολογία». Αρ. Μέντζος, Αθ. Σέμογλου, Κ. Τσουρής. ΑΠ 1664/22-03-11. Εκλογή: 30-06-2011.
- 4. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ, ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ. ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ.** Μέλος τριμελούς εισηγητικής επιτροπής για τη μονιμοποίηση στη βαθμίδα του Επικούρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Μεσαιωνική και παραδοσιακή αρχιτεκτονική». Β. Πετρίδου, Ν. Λιανός, Κ. Τσουρής. ΑΠ 23802/26-05-2011. Εκλογή: 01-02-2012.
- 5. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ.** Μέλος τριμελούς εισηγητικής επιτροπής για την εκλογή στη βαθμίδα του Λέκτορα με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη με έμφαση στην αξιοποίηση και διαχείριση του πολιτιστικού αγαθού». Μέντζος, Β. Κωτσάκης, Κ. Τσουρής. ΑΠ 850/23-11-2010. Εκλογή: 31-05-2012.
- 6. ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ.** Μέλος τριμελούς εισηγητικής επιτροπής για την εκλογή στη βαθμίδα του Αναπλ. Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Βυζαντινή Αρχαιολογία με έμφαση στην Παλαιοχριστιανική περίοδο (4^ο-7^ο αιώνα μ.Χ.)». Μ. Κωνσταντουδάκη, Α. Μέντζος, Κ. Τσουρής. ΑΠ 883/22-04-2013. Εκλογή: 04-07-2013.

Θ. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ – ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ

Α. ΤΡΙΜΕΛΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ

(Σε εξέλιξη)

- 1. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Φιλοσοφική Σχολή. Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας.** Υποψ. διδάκτωρ: Ντιντιούμη Σ., ΘΕΜΑ: Πρωτοβυζαντινή κεραμική από την Κω. Αμφορείς και κοινή κεραμική (4^ο-8^ο αι.). Επιβλέπουσα: Ν. Πούλου. Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή: Ν. Πούλου, Α. Μέντζος, Κ. Τσουρής. Σε εξέλιξη.

2. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Φιλοσοφική Σχολή. Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Υποψ. διδάκτωρ: Κανάκη Ελ., ΘΕΜΑ: Η παρουσία της τοπικής και εισηγμένης εφυαλωμένης κεραμεικής στην Κρήτη: 12^{ος} – 17^{ος} αιώνας. Η προσφορά της ανασκαφικής έρευνας στην Candia/Ηράκλειο. Επιβλέπουσα: Ν. Πούλου. Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή: Ν. Πούλου, Α. Μέντζος, Κ. Τσουρής. Σε εξέλιξη.

3. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Φιλοσοφική Σχολή. Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Υποψ. διδάκτωρ: Επιτροπάκης Π.. ΘΕΜΑ: Οι σταυρεπίστεγοι ναοί της Κρήτης. Επιβλέπουσα: Ν. Πούλου. Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή: Ν. Πούλου, Α. Μέντζος, Κ. Τσουρής. Σε εξέλιξη.

Β. ΕΠΤΑΜΕΛΕΙΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ

1. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Φιλοσοφική Σχολή. Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Ν. Καπώνης, *Η ναοδομική αρχιτεκτονική του Δεσποτάτου της Ηπείρου κατά τη διάρκεια της δυναστείας των Κομνηνών Αγγέλων (1204–1318)*. Υποστήριξη: 28–11–2005. [Α. Σταυροπούλου, Μ. Κορδώσης, Γ. Βελένης, Μ. Καμπούρη, Τ. Κόλιας, Ν. Γκιολές, , Κ. Τσουρής]

2. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Φιλοσοφική Σχολή. Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Δ. Αθανασούλης, *Η ναοδομία στην Επισκοπή Ωλένης κατά την μέση και την ύστερη βυζαντινή περίοδο*. Υποστήριξη: 2006. [Γ. Βελένης, Γ. Γούναρης, Θ. Παζαράς, Ε. Γεωργιάδου-Κούντουρα, Α. Μέντζος, Μ. Καμπούρη, Κ. Τσουρής]

3. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Φιλοσοφική Σχολή. Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Δ. Μακροπούλου, *Τάφοι και ταφές από το δυτικό νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης (β' μισό 3^{ου} αιώνα – 6^{ος} αιώνας τους)*. *Αρχιτεκτονική – ταφικές πρακτικές – κινητά ευρήματα*. Υποστήριξη: 14–06–2007. [Καθηγητές ΕΚΠΑ: Ν. Γκιολές, Σ. Καλοπίση, Μ. Παναγιωτίδη, Επίκ. καθηγήτριες ΕΚΠΑ: Ε. Δωρή, Β. Κέπετζη, Αναπλ. Καθηγητής ΔΠΘ: Κ. Τσουρής]

4. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Φιλοσοφική Σχολή. Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Σ. Ακριβοπούλου, *Το εξάγωνο στη βυζαντινή αρχιτεκτονική*. Υποστήριξη: 20–06–2007. [Καθηγητές ΑΠΘ: Θ. Στεφανίδου-Τιβεριού, Γ. Βελένης, Σ. Καδάς, Α. Μέντζος, Καθηγητής ΕΚΠΑ: Ν. Γκιολές, Επίκουρος καθηγητής ΑΠΘ: Α. Σέμογλου, Αναπλ. Καθηγητής ΔΠΘ: Κ. Τσουρής]

5. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Φιλοσοφική Σχολή. Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Μ. Κάππας, *Η εφαρμογή του σταυροειδούς εγγεγραμμένου στη μέση και ύστερη βυζαντινή περίοδο. Το παράδειγμα του απλού τετρακίονιου/τετράστυλου*. Υποστήριξη: 08–04–2009. [Καθηγητές ΑΠΘ: Γ. Βελένης, Γ. Γούναρης, Α. Μέντζος, Επίκουροι Καθηγητές ΑΠΘ: Α. Σέμογλου, Ν. Πούλου, Επίκ. Καθηγητής ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ: Στ. Μαμαλούκος, Αναπλ. Καθηγητής ΔΠΘ: Κ. Τσουρής]

6. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Φιλοσοφική Σχολή. Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Α. Μισαηλίδου, *Ο ναός των Αγίων Αποστόλων στο Πυργί της Χίου*. Υποστήριξη: 23–01–2013. [Καθηγητές ΑΠΘ: Γ. Βελένης, Θ. Παζαράς, Α. Μέντζος, Αναπλ. Καθηγήτρια ΑΠΘ: Θ. Μαντοπούλου-Παναγιωτοπούλου, Επίκουροι Καθηγητές ΑΠΘ: Ν. Πούλου, Μ. Παϊσίδου, Αναπλ. Καθηγητής ΔΠΘ: Κ. Τσουρής]

Δ Ι Π Λ Ω Μ Α Τ Α Μ Ε Τ Α Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Ω Ν Σ Π Ο Υ Δ Ω Ν

1. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας. Ε. Χατζοπούλου, Πορτραίτα αυτοκρατόρων στη βυζαντινή Χρονογραφία. Υποστήριξη: 08–04–2009. [Καθηγητές ΔΠΘ: Αναπλ. Καθηγητής ΔΠΘ: Κ. Τσουρής]. 3μελής συμβουλευτική επιτροπή, 3μελής εξεταστική επιτροπή.
2. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών. Στ. Μπάζας, Τα οθωμανικά μνημεία στην Αιγιακή Θράκη από το 1354 μέχρι το 1453. Υποστήριξη: 20–06–2013. [Καθηγητές ΔΠΘ: Επικ. Καθηγητές Γ. Σαλακίδης και Ι. Ακτσόγλου, Αναπλ. Καθηγητής Κ. Τσουρής]. 3μελής συμβουλευτική επιτροπή και 3μελής εξεταστική επιτροπή.

I. ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. **Ξενάγηση** στο φρούριο του Πυθίου και στην Παναγία Κοσμοσώτεια των Φερών τους συνέδρους της Ζ΄ Συνάντησης Βυζαντινολόγων Ελλάδος – Κύπρου, την οποία οργάνωσε το Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης την 23^η Σεπτεμβρίου 2007.
2. Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα (Ρέθυμνο). Ιούνιος 2008. Ετήσια εκδρομή Τμήματος. **Ξενάγηση** στους Φιλίππους και τις Φέρες.
3. **Ξενάγηση** στην Παναγία Κοσμοσώτεια Φερών τους συνέδρους της Ημερίδας «Η Ελληνική Λογοτεχνική Κριτική και ο Αλέξανδρος Αργυρίου» που οργάνωσε το ΤΕΦ τον Ιανουάριο του 2010.
4. **Ξενάγηση** στον αρχαιολογικό χώρο των Φιλίππων τους συνέδρους της Διεθνούς Συνάντησης Noog International Conference, που οργάνωσε το ΤΕΦ, την 28^η Μαΐου 2010.
5. Από το 2006 μέχρι το 2011, την τελευταία εβδομάδα πριν από τις διακοπές του χειμερινού εξαμήνου **οργάνωνα εορταστική, βραδυνή συνάντηση** (μπουφές, μουσική, χορός) σε κατάλληλα διαμορφωμένη αίθουσα του ΤΕΦ, με τους φοιτητές του Ζ΄ εξαμήνου [βυζαντινή και νεοελληνική κατεύθυνση].
6. Από το 2007 μέχρι το 2015, την τελευταία εβδομάδα πριν από την έναρξη της εξεταστικής περιόδου του εαρινού εξαμήνου **οργανώνω αποχαιρετιστήρια απογευματινή συνάντηση** (μπουφές, μουσική, χορός) στον υπαίθριο χώρο με χλοοτάπητα ανάμεσα στις αίθουσες διδασκαλίας του ΤΕΦ, με τους φοιτητές του Η΄ εξαμήνου [βυζαντινή και νεοελληνική κατεύθυνση].
7. Την 7^η Απριλίου και την 1^η Ιουνίου 2014 ήμουν **επικεφαλής περιήγησης** στην οχύρωση της Κομοτηνής και στις αρχαιότητες της Μαξιμιανούπολης / Μοσνούπολης στο πλαίσιο του εορτασμού των 40 ετών από την ίδρυση του ΔΠΘ. Οι εκδηλώσεις ήταν ανοιχτές για κάθε ενδιαφερόμενο.

CV in English

First Name: Konstantinos

Surname: Tsouris

Father's Name: Eleftherios

Mother's Name: Vilelemini

Home Address: Aimilanou 15^A, 65403 Kavala. Greece

Work Address: Democritus University of Thrace. Department of Greek. Panepistimioupoli. 69100 Komotini. Greece

Work phone number: 25310 39942
E-mail: ktsouris@helit.duth.gr
Fax: 25310 39902

Date of birth: August 24, 1952.

Place of birth: Kavala, Macedonia, Greece

Citizenship: Greece

Education:

- 1958-1970: Elementary and High school education – Kavala Greece.
- 1976: Degree – Department of History and Archaeology, School of Philosophy, National and Kapodistrian University of Athens, Athens.
- 1988: Ph.D. – Department of History and Archaeology, School of Philosophy, Aristotle University of Thessaloniki, Thessaloniki.

Military service:

From 29-11-1974 till 29-03-1977.

Civil Status:

Married with three children.

Administrative Experience:

- 1977-2004: Archaeologist at Ephoreias of Byzantine Antiquities (Ministry of Culture) of Jannina (Epiros and Aitolokarnania) from 1979 until 1983 and of Kavala (Eastern Macedonia and Western Thrace) from 1977 until 1979 and from 1983 until 2004.
- 1980-2006: Regular or alternate member of the Local Councils of Monuments (Ministry of Culture) at Jannina, Kavala and Komotini periodically.
- 2005-2006: Alternate board member of Central Archaeological Council (Ministry of Culture) at Athens.

Teaching experience:

2004- : Associate Professor – Department of Greek, Democritus University of Thrace.

Courses Taught:

I. Undergraduate:

A. Democritus University of Thrace, Department of Greek

Introduction to the Byzantine Art and Archaeology

Introduction to the Byzantine History

Everyday life in Byzantium 9th-15th c. (Material culture)

Monumental Topography. Eastern Macedonia – Western Thrace, 4th-19th c. (Roman, Byzantine, Frankish, Serbian, Ottoman, Jewish, Bulgarian, Armenian and Roman Catholic building activity)

Greek Inscriptions 4th-19th c. [with Gr. Papagiannis, Assistant Professor of Byzantine Literature, Department of Greek, Democritus University of Thrace]

B. Democritus University of Thrace, Department of History and Ethnology

Introduction to the Byzantine Art and Archaeology

II. Graduate Seminars

A. Democritus University of Thrace, Department of Greek

- i. Thrace from 9th to 15th c. [MEΦ 875] (2006-2008)
- ii. Greek Inscriptions from Western Thrace (17th -19th c.) [B005] (2008-2013)

B. Democritus University of Thrace, School of Law

South-Eastern Europe – History. Palaeologan renaissance in art and architecture (13th-15th c.). Monuments of civilization [six lectures] (2006-2014)

C. Aristotle University of Thessaloniki, Department of History and Archaeology

Fortress Architecture in Eastern Macedonia and Western Thrace (Spring Semester 2007-2008) [six lectures]

Professional Experience:

- Field archaeologist, supervisor of rescue excavations and systematic excavations at: Arta, Epiros (1981-1982); Paradeisos, Nestos Macedonia and Didymoteichon, Thrace (1985-1992). Under the auspices of 8th and 12th Ephoreias of Byzantine Antiquities, Ministry of Culture, Greece.
- Field archaeologist, administrating (1984-2004) the restoration and conservation projects of Byzantine fortifications at: Paradeisos, Nestos Macedonia; Kavala, Macedonia; Komotiuni, Thrace; Didymoteichon, Thrace; Pythion, Thrace.

Social activities:

General Secretary of Association of Greek Archaeologists 1983-1984.

Main scientific interests:

Everyday life in Byzantine provinces (Middle and Late Byzantine Periods) – Byzantine church architecture (Middle and Late Byzantine Periods) – Late Roman and Byzantine fortifications (3^d c. – 15th c.)

LIST OF PUBLICATIONS

A. BOOKS

1. Ho keramoplastikos diakosmos ton hystero-byzantinon mnemeion tes boreiodytikes Hellados (in Greek with English summary), PhD Dissertation, Kavala 1988.
2. To phrourio tou Pythiou kai to ergo tes apokatastaseos tou (in Greek with English summary), Kavala 2002. (With A. Mprikas.)
3. He ochyrose tou Didymoteichou (in Greek), Kavala 2015 [Digital edition].

B. CHAPTERS IN BOOKS

4. He naodomia sten anatolike Makedonia kai te dytike Thrake apo ton 7o mechri ton 15o aiona (in Greek), in: E. Papatheophanous-Tsoure, Eureterio Byzantinon Toichographion Ellados. Anatolike Makedonia kai Dytike Thrake (in press) [Akademia Athenon, Kentro Ereunas tes Byzantines kai Metabyzantines Technes], under the direction of academic Panagiotes L. Vokotopoulos, under the auspices of International Association of Academies.
5. Diagramma historias tes anatolikes Makedonias kai tes dytikes Thrakes apo ton 7o mechri ton 15o aiona (in Greek), in: E. Papatheophanous-Tsoure, Eureterio Byzantinon Toichographion Ellados. Anatolike Makedonia kai Dytike Thrake (in press) [Akademia Athenon, Kentro Ereunas tes Byzantines kai Metabyzantines

Technes], under the direction of academic Panagiotēs L. Vokotopoulos, under the auspices of International Association of Academies.

6. Ho keramoplastikos diakosmos tes Blachernas (in Greek), in: V. Papadopoulou (ed.), *He Blacherna tes Artas*, Arta 2015, pp. 66-73.

C. PAPERS, ENTRIES IN CATALOGUES AND NOTES

C1. PAPERS.

7. Ambonas apo ten Traianoupole (in Greek with Engl. summary), *ΑΔ 32 Α'* (1977), p. 234-251.
8. Gianniotike kerameike tou telous toy 18ou aiona (in Greek), *Ηπειρωτικά Χρονικά 24* (1982), p. 267-281.
9. He Byzantine ochyrose ton Ioanninon (in Greek), *Ηπειρωτικά Χρονικά 25* (1983), p. 133-157.
10. Ekthese anaskaphikes ereunas sto Didymoteicho (in Greek with Engl. summary), *AAA XX* (1987), p. 43-65.
11. Sostike anaskaphe sto oikopedo tes odou I. Dragoume 21 stis Serres (in Greek), *Μακεδονικά ΚΗ'* (1992), p. 325-354. With A. Strate.
12. Ta kineta euremata tes anaskaphes dyo byzantinon spition sten Arta kai to Didymoteicho. Prote proseggise (in Greek), *Diethnes Epistemoniko Symposio "To Despotato tes Epirou"*, Arta, 27-31 Maiou 1990, *Praktika*, Arta, 1992, p. 495-504.
13. Late Byzantine Ceramics from Arta: some Examples, *Atti del Seminario "La ceramica nel mondo bizantino tra XI e XV secolo e i suoi rapporti con l' Italia"*, Certosa di Pontignano (Siena), 11-13 marzo 1991, Firenze 1993, p. 241-261. With B. Papadopoulou.
14. Nea euremata apo to Didymoteicho (in Greek with Engl. summary), *AAA XXII* (1989), p. 89-110.
15. Glazed Bowls in the Late Byzantine Churches of North-Western Greece, *Archeologia Medievale*, XXIII (1996), p. 603-624.
16. Palaiologeo "monydrion" sto kastro Didymoteichou (in Greek with Engl. summary), *ΑΔ 44-46* (1987-1991) *Α'*, p. 163-178. With E. Papatheophanous-Tsoure.
17. Dyo Byzantines ekklesies ste Messenia (in Greek with Engl. summary), *ΑΔ 47-48* (1992-1993) *Α'*, p. 269-292. With A. Kavvadia-Spondyle.
18. A Bowl Embedded in the Wall of the Chapel of the Hagioi Anargyroi in Vatopedi Monastery, *Balkan Studies* 39,1 (1998), p. 5-14.
19. He Mone tou Hagiou Ioannou Prodromou Karea (in Greek), *Κληρονομία 30* (1998), p. 261-309.
20. Sostike anaskaphe sten "Hagia Eirene" Limenos Thassou (in Greek with Engl. summary), *AAA XXIX-XXXI* (1996-1998), p. 57-66.
21. Neoterēs enepigraphēs places hagian trapezes apo ton Evro (in Greek with Engl. summary), *ΑΔ 51-52* (1996-1997) *Α'*, p. 257-268. With A. Mprikas.
22. To kastro sto Palio Pyli kai o hosios Christodoulos o Latrenos (in Greek with Engl. summary), *Α'* *Diethnes Synedrio "Istoria – Techne – Archaialogia tes Ko"*, Kos, 2-4 Maiou 1997, p. 365-378.
23. Paratereseis ste chronologese tes ochyroseos tes Dramas (in Greek), *Trite Epistemonike Synantese "He Drama kai he perioche tes. Istoria kai Politismos"*, Drama 22-24 Maiou 1998, Drama 2002, p. 113-118.

24. Neapolis-Christoupolis-Kavala. Diorthoseis-prosthekes-paratereseis sten ochyrose kai ten hydreuse (in Greek with Engl. summary), ΑΔ 53 (1998), Α', p. 387-454.
25. Sparagmata palaiologeion toichographion apo naisko tou Didymoteichou (in Greek), in: Lampedon, Aphieroma ste mneme tes Ntoulas Mourike, vol. 2, Athena 2003, p. 869-880. With E. Papatheophanous-Tsoure.
26. Tesseriis metabyzantines ekklesies tou Boreiou Ebrou (in Greek), Κληρονομία 35 (2003), p. 211-241. With A. Mprikas.
27. He hydreuse tou oikismou ton Pheron kata ten Tourkokratia (in Greek), 3° Diethnes Symposio Thrakikon Spoudon, «Metabyzantine Thrake (15-19 ai.)», Komotene, 25-30 Maiou 1998, Praktika, Komotene 2005, p. 549-569. With D. Kountourakes.
28. Ochyroiseis stis paryphes tes euryteres pediadas ton Philippon Οχυρώσεις στις παρυφές της ευρύτερης πεδιάδας των Φιλίππων (in Greek), 4 Epistemonike synantese «He Drama kai he perioche tes. Historia kai politismos», Drama, 16-19 Maiou 2002, Draama 2006, p. 117-136. With St. Dadake kai M. Lychouma.
29. Byzantines ochyroseiss ston Ebro. I. Mesembria – Potamos – Abas – Traianoupolis – Pheres (in Greek), Βυζαντινά 26 (2006), p. 153-209. With A. Mprikas.
30. Hysterobyzantinos naos sten Traianoupole (in Greek), ΔΧΑΕ ΚΗ' (2007), p. 67-74.
31. Oi toichopoiies ton byzantinon mnemeion tes Thrakes 4os-15os aionas (in Greek), in: N. Mparkas (ed.), Praktika 1 Ethnikou Synedriou «Historia ton domikon kataskeon», Xanthe, 29/11 – 1/12 2007, Tmema Architektonon Mechanikon DUTH, dig. ed. 06/2009.
32. He amyntike organose ton Thrakikon kai Makedonikon akton apo ton 9o mechri ton 15o aiona (in Greek), in: P. Damoulos (ed.), Synedrio «He Ochyromatike Architektonike sto Aigaio kai o Mesaionikos Oikismos Anabatou Chiou», Chios, 26-28/9/2008, Praktika, Chios 2012, p. 561-588.
33. Ochyromatika erga epi ananeosimon pegon hydaton (9os-15os aionas) (in Greek with engl. summary), Βυζαντινά Σύμμεικτα 22 (2012), p. 293-339.
34. He chronologese tes Palaias Metropoleos Serron (in Greek with engl. summary), in: B. Katsaros – A. Tourta (ed.), Aphieroma ston Akademaiko Panagiote L. Bokotopoulo, Athena 2015, p. 95–104.
35. Byzantines epembaseis sten ochyrose tes Spartes (in Greek with engl. summary), In: 25 Ephoreia Byzantinon Archaioyton, Praktika Synedriou «Ochyromatike architektonike sten Peloponneso (5 – 15 aionas)», Archaia Korinthos 2007, (in press).
36. Demosia hydragogeia sten Byzantine periphereia (9os-15os aionas) (in Greek with engl. summary), in: “Tomos pros timen tou kathegete Ch. Mpoura, (in press).

C2. NOTES AND ENTRIES IN CATALOGUES

NOTES

37. Ta hydragogeia kai ho neromylos ton Pheron Ebrou (in Greek), Θρακικά Χρονικά 34 (1978), p. 110 – 114.
38. He ekklesia tes Synaxeos ton Taxiarchon sto Akrino Kato Neurokopiou (in Greek), Δραμινά Χρονικά 1980, p. 193-198.
39. Theotokos teichos aprosmacheton (in Greek with engl. summary), AAA XIV (1982), p. 272-275.

40. Peri tou Daniel tou Thasiou (in Greek), *Θασιακά* 6 (1989), p. 45-56.
41. Biblia gia ten pole. Kyriakou Lykourinou: “Kavala 1391-1967”, *Bibliographikos odegos gia ten neotere kai synchrone Historias tew poles kai tes perioches* (in Greek), *PeriOdiko tes poles* 15 (Kavala, Feb. 1999), p. 66-68. *Bibliographiko semeioma with A. Pediaditake.*
42. Biblia gia ten pole. Aimilias Stephanidou: He pole-limani tes Kavalas kata ten periodo tes Tourkokratias. Poleodomike diereunese (1391-1912) (in Greek), *PeriOdiko tes poles* 17 (Kavala, Apr. 1999), p. 66-68. *Bibliographiko semeioma with A. Pediaditake.*

ENTRIES IN CATALOGUES

43. Katalogos ektheseos “Byzantine kai Metabyzantine Techne”, Athena. 26/7/1985 –6/1/1986, Athena, 1986, no. 303–304, p. 305 (in Greek).
44. Katalogos ektheseos “Byzantina ephyalomena keramika. He techne ton egcharakton”, Thessalonike. Mouseio Byzantinou Politismou, Okt. 1999, Athena, 1999, no. 271, p. 232, no. 277–278, p. 235–236 (in Greek).
45. Kathemerine zoe sto Byzantio, Thessalonike, Okt. 2001 – Ian. 2002, Athena 2002, p. 335–336 no. 375 (in Greek).
46. Ta monasteria tou Strymona kai tes Rodopes, (with N. Zekos and K. Paulikianof, Hagion Oros 2008, 53 entries, Strymonas: 1.7–8, 3.1–5, 4.3–14, 16–29, Rodope: 1.1–5, 3.6–10, 4, 5, 1–9 (in Greek).
47. Thrace, Macedonia, in: N. Gkioles – G. Pallis (ed.), *Atlas of the Christian Monuments of the Aegean, From the early Christian years to the fall of Constantinople* [General Secretariat of the Aegean & Island Policy], Athens 2014, entries , Thrace: no. 1–28, p. 81–93, Macedonia: no. 29–65, p. 99–114 and The Islands: no. 563, 565, p. 313–316 (in Greek and in English).

C3. SUMMARIES OF REPORTS IN CONFERENCES, SYMPOSIA AND ONE DAY COLLOQUIA WITHOUT PUBLICATIONS.

48. He hydreuse stis Byzantines poleis, 7-15 ai.: Ta mnemeia kai oi peges (in Greek), 17 *Symposio Byzantines kai Metabyzantines Archaialogias kai Technes*, Athena, 23, 24, 25 Maiou 1997, *Programma kai perilepseis anakoinoseon*, Athena, 1997, p. 75-76. With T. Kollias.
49. 12 *Ephoreia Byzantinon Archaioteton* (in Greek), *To ergo tou YPPO ston tomea tes politistikes kleronomias* 1 (1997), Athena 1998, p. 181-182.
50. 12 *Ephoreia Byzantinon Archaioteton* (in Greek), *To ergo tou YPPO ston tomea tes politistikes kleronomias* (in Greek), 2 (1998), Athena 1999, p. 209-210.
51. *Palaiochristianika kai byzantina ochyromatika erga choris oikistiko proorismo* (in Greek), 19° *Symposio Byzantines kai Metabyzantines Archaialogias kai Technes*, Athena, 7-9 Maiou 1999, *Programma kai perilepseis anakoinoseon*, Athena, 1999, p. 109-110.
52. He ochyrose tou Didymoteichou (in Greek), 19° *Symposio Byzantines kai Metabyzantines Archaialogias kai Technes*, Athena, 7-9 Maiou 1999, *Programma kai perilepseis anakoinoseon*, Athena, 1999, p. 82-83. With A. Mprikas.
53. 12 *Ephoreia Byzantinon Archaioteton* (in Greek), *To ergo tou YPPO ston tomea tes politistikes kleronomias*, 3 (1999), Athena 2000, p. 232-233.
54. *To tzami tou Mehmet 1 kai Didymoteichon* (in Greek), *Diemerida «Pathologia kai epembaseis apokatastases se mnemeiakes kataskeues me xylo»*,

Didymoteicho, 9-12 June 2000, Programma kai perilepseis anakoinoseon, Kavala 2000, p. 16-17.

55. Hysterorromaika kai byzantina ochyromatika erga sten anatolike Makedonia kai te dytike Thrake (in Greek), Hores Byzantiou. Erga kai hemeres sto Byzantio, Archaialogike synantese, «Ta katra tes Hellados», Thessalonike 14-16 Dec. 2001. With St. Dadake, S. Doukata, N. Zeko, M. Lychouna, A. Mpakirtze kai A. Mprika.
56. Anaskaphe ston Korylovo Dramas. Prokatarktike anakoinose (in Greek). 4 Epistemonike synantese «He Drama kai he perioche tes. Historia kai politismos», Drama, 16-19 Maiou 2002, Perilepseis anakoinoseon, Drama 2002, p. 32. With E. Papatheophanous-Tsoure.

C4. PRELIMINARY REPORTS (In Greek).

57. ΑΔ 35 (1980) Β´ 1, p. 329.
58. ΑΔ 37 (1982) Β´ 2, p. 269, 276.
59. ΑΔ 39 (1984) Β´, p. 284.
60. ΑΔ 40 (1985) Β´, p. 287.
61. ΑΔ 41 (1986) Β´, p. 175-176, 192-194.
62. ΑΔ 42 (1987) Β´ 2, p. 469-470.
63. ΑΔ 43 (1988) Β´ 2, p. 440, 444-445.
64. ΑΔ 44 (1989) Β´ 2, p. 388-390, 392-395.
65. ΑΔ 45 (1990) Β´ 2, p. 383-384, 388-391.
66. ΑΔ 46 (1991) Β´ 2, p. 348-349, 352-353, 358.
67. ΑΔ 47 (1992) Β´ 2, p. 503, 506, 514-515.
68. ΑΔ 51 (1996) Β´ 2, p. 580-582.
69. ΑΔ Χρονικά 1997, in press.
70. ΑΔ Χρονικά 1998, in press.
71. ΑΔ Χρονικά 1999, in press.
72. ΑΔ Χρονικά 2000, in press.
73. ΑΔ Χρονικά 2001, in press.

D. NON ACADEMIC PUBLICATIONS

74. “Ekklesies tes Attikes” (in Greek), Hemerologio 1980, Ekdose tes Apostolikes Diakonias tes Hellados.
75. Neapolis – Christoupolis 300 m. Ch. – 1391 m. Ch. (in Greek), in: He palia pole tes Kavalas (7os ai. p. Ch. – 20os ai. m. Ch.). Ho choros, hoi anthropoid, ta tekmeria tes historias, vol. I, Kavala 2005, p. 29 – 49. With M. Lychounas.

Last updated: December 15 2015.